

نمونه سؤالات امتحانات نهایی

درس ادبیات فارسی سال های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹

گردآوری شده توسط:

گروه زبان و ادبیات فارسی

استان سیستان و بلوچستان

سؤالات امتحان نهایی درس : فارسی ۳	رشته : کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحه: ۳
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۷	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی سال ۱۳۹۹			
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
نمره			

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱	معنی هریک از واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) عاکفان کعبه جلالش به تقصیر عبادت معترف ب) محبت چون به غایت رسد، آن را عشق خوانند. ج) با صدایی مرتعش، لحنی رجز مانند و دردآلود / خواند د) چنین روز مبارکی صلۀ ارحام نکنی کی خواهی کرد؟	۱
۰/۵	برای واژه های « کتاب » و « تماشا » از میان واژه های زیر معادل معنایی بیابید . فروغ ، رواق ، نظاره ، پگاه ، صحیفه ، سروش	۲
۰/۵	املاي درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) دیروز در (قربت - غربت) باغ، من بودم و یک چمن داغ ب) تن زجان و جان زتن (مستور - مسطور) نیست	۳
۱	در گروه کلمه های زیر، چهارمورد نادرستی املايي وجود دارد؛ درست هریک را بنویسید. سپید معجر - شبه و سایه - تیلسان مدیترانه - رمق و توان - صورت سرمای دی - آزر و حیا - شیر ارقند - مزید و افزونی	۴
۰/۵	نقش دستوری هر یک از واژه های مشخص شده را بنویسید. « هر کسی از ظن خود شد یار من از درون من نجست اسرار من »	۵
۰/۲۵	الگوی ساخت کدام جمله « نهاد + مفعول + مسند + فعل » است؟ ۱) زیبایی محبوب تو چند روی بیش نیست. ۲) عشق جاودانی، همواره معشوق را جوان می بیند. ۳) در این سفر، ستارگان را با درخشندگی جاودان خود می بینم. ۴) عشق از بهر این معنی، فرض راه آمد.	۶
۰/۵	در هریک از گروه های اسمی زیر، نوع وابسته و وابسته را تعیین نمایید. الف) هفت فرسخ راه ب) دامنه کوه های شمالی	۷
۰/۵	کاربرد معنایی فعل « نیست » در کدام مصراع ، اسنادی و در کدام مصراع ، غیر اسنادی است؟ « زاهد ظاهر پرست از حال ما آگاه نیست در حق ما هر چه گوید جای هیچ اکراه نیست »	۸
۰/۷۵	با توجه به بیت زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. « چنان آمد اسپ و قباي سوار که گفتي سمن داشت اندر کنار » الف) یک حرف ربط وابسته ساز بیابید. ب) ترکیب « قباي سوار » وصفی است یا اضافی؟ ج) کدام نقش تبعی در این بیت به کار رفته است؟	۹
۰/۵	با توجه به سروده زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. « و در بهاران، عشق من! / خنده ات را می خواهم / چون گلی که در انتظارش بودم » الف) مفهوم « ان » را در واژه « بهاران » بنویسید. ب) زمان فعل « می خواهم » مضارع اخباری است یا آینده؟	۱۰
۰/۵	در هریک از گروه های اسمی زیر، نوع وابسته های پیشین و پسین مشخص شده را بنویسید. الف) رخس رخشنده ب) آخرین اندیشه ها	۱۱
۰/۵	در جمله ی مرکب زیر، جمله هسته (پایه) و جمله وابسته (پیرو) را مشخص کنید. « خودت بهتر می دانی که در این شب عیدی مالیه از چه قرار است. »	۱۲
ادامه سؤالات در صفحه دوم		

سؤالات امتحان نهایی درس : فارسی ۳	رشته : کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحه: ۳
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۷	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
نمره			

(ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۳	مصراع دوم هریک از بیت‌های زیر را بنویسید. الف) آیینۀ نگاهت پیوند صبح و ساحل ب) ماه آمده به دیدن خورشید، صبح زود ج) تنیده یاد تو در تار و پودم ، میهن ای میهن	۱/۵
۱۴	آرایه متناسب با هریک از ابیات زیر را از کمانک مقابل آن انتخاب کنید. الف) شانه می آید به کار زلف در آشفتگی ب) چو خواهی که پیدا کنی گفت‌وگوی آشنایان را در ایام پریشانی بی‌رس (اسلوب معادله - جناس) باید زدن سنگ را بر سبوی (تشخیص - کنایه)	۰/۵
۱۵	حس آمیزی به کار رفته در عبارت زیر را توضیح دهید. «مثل کلاس گرم و پرشور حرف می‌زدید و مثل کلاس طنز و شوخی از کلامتان نمی‌افتاد.»	۰/۵
۱۶	آرایه استعاره را در بیت زیر مشخص کنید و مفهوم آن را بنویسید. «برکن ز بن این بنا که باید از ریشه بنای ظلم برکنند»	۰/۵
۱۷	کدام یک از ترکیب‌های مشخص شده ، مجاز است؟ مفهوم آن را بنویسید. « ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است»	۰/۵
۱۸	مشبه و مشبه به را در سروده زیر معلوم کنید. «همگان خاموش / گرد بر گردش، به کردار صدف بر گرد مروارید»	۰/۵
۱۹	نام پدیدآورنده هریک از آثار زیر را بنویسید. الف) منطق الطیر : ب) داستان کباب غاز : ج) فی حقیقه العشق: د) قصه شیرین فرهاد:	۱

(ج) قلمرو فکری (۸ نمره)

معنی هریک از ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.

۲۰	تو مشت درشت روزگاری از گردش قرن ها پس افکند	۰/۵
۲۱	از دست و زبان که برآید کز عهده شکرش به در آید	۰/۷۵
۲۲	بخند ؛ زیرا خنده تو / برای دستان من شمشیری است آخته	۰/۵
۲۳	ما پرندگان را نیز پیشوا و شهریاری است . در خرد و بینش ، او را همتایی نیست.	۰/۷۵
۲۴	یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد.	۰/۵
۲۵	سیاوش چنین گفت کای شهریار که دوزخ مرا زین سخن گشت خوار	۰/۵
۲۶	حالا دیگر مصطفی در خوش زبانی ، نوک جمع را چیده است .	۰/۵

ادامه سؤالات در صفحه سوم

تعداد صفحه: ۳	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: کلیه رشته ها	سوالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۷	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی سال ۱۳۹۹	
ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)		
نمره			
به پرسش‌های مربوط به درک مطلب پاسخ دهید.			
۰/۵	۲۷ با توجه به نوشته زیر، دو مورد از صفات خداوند را بنویسید. پرده ناموش بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه روزی به خطای منکر نبرد.		
۰/۵	۲۸ هریک از ابیات زیر، بر چه مفهومی تأکید دارد؟ الف) جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن ب) کاووس کیانی که کی اش نام نهادند پدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است کی بود؟ و کجا بود؟ و کی اش نام نهادند؟		
۰/۵	۲۹ مفهوم مشترک دو بیت زیر را بنویسید. «شو منفجر ای دل زمانه وان آتش خود نهفته میسند» «دلا خموشی چرا؟ چو خم نجوشی چرا؟» برون شد از پرده راز، تو پرده پوشی چرا؟		
۰/۵	۳۰ در بیت زیر، مقصود شاعر از «مادر سر سپید» و «سیاه بخت فرزند» چیست؟ «ای مادر سرسپید، بشنو این پند سیاه بخت فرزند»		
۰/۵	۳۱ با توجه به بیت «چو بخشایش پاک یزدان بود دم آتش و آب یکسان بود»، شاعر چه عاملی را سبب تأثیر یکسان آب و آتش می داند؟		
۰/۵	۳۲ در جدول زیر، هریک از متن‌ها، با کدام یک از مفاهیم مقابل خود، تناسب معنایی دارد؟		
	الف	«ستاره ضعیفی در شبستان تیره و تار درونم درخشیدن گرفت.»	(۱) امیدوار شدن (۲) رها شدن از ضعف و ناتوانی
	ب	«اگر خونین دلی از جور ایام لب خندان بیاور چون لب جام»	(۱) سختی کشیدن و بردباری در راه کمال (۲) توصیه به شادی در هنگام سختی
۰/۵	۳۳ با توجه به سروده زیر، منظور شاعر از «شعر محض خوب و خالی» چیست؟ «قصه است این، قصه، آری قصه درد است / بی عیار و شعر محض خوب و خالی نیست»		
۰/۵	۳۴ سروده زیر، بیانگر کدام ویژگی‌های عشق است؟ «چه حرف تازه ای برای گفتن مانده است یا چه چیز تازه ای برای نوشتن / که بتواند عشق مرا یا سجایای ارزشمند تو را بازگو کند؟»		
۲۰	جمع نمره	موفق باشید	

تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: کلیه رشته ها	راهنمای تصحیح درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۷		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹		
ردیف	راهنمای تصحیح		نمره

همکاران گرامی، خدا قوت! لطفاً به موارد درست مشابه، نمره اختصاص دهید.

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱	الف) جمع عاکف، کسانی که در مدت معین در مسجد بمانند و به عبادت پردازند، ص ۱۳، ۰/۲۵ ب) نهایت، ص ۵۲، ۰/۲۵ ج) دارای ارتعاش، لرزنده، ص ۱۱۰، ۰/۲۵ د) به دیدار خویشاوندان رفتن و احوال پرسی از خویشان، ص ۱۳۳، ۰/۲۵	۱
۰/۵	کتاب: صحیفه، ص ۱۵۵، ۰/۲۵؛ تماشای نظاره، ص ۷۳، ۰/۲۵	۲
۰/۵	الف) غربت، ص ۸۴، ۰/۲۵؛ ب) مستور، ص ۴۷، ۰/۲۵	۳
۱	شبح و سایه، ص ۹۰، ۰/۲۵ - طیلسان، ص ۶۱، ۰/۲۵ - سورت سرما، ص ۱۰۹، ۰/۲۵ - ارغند، ص ۳۵، ۰/۲۵	۴
۰/۵	بار: مسند، ۰/۲۵ اسرار: مفعول، ۰/۲۵، ص ۶۱	۵
۰/۲۵	گزینه ۲ ص ۵۴، ۰/۲۵	۶
۰/۵	الف) ممیز، ص ۰/۲۵ ب) صفت مضاف الیه، ص ۰/۲۵، ۶۵	۷
۰/۵	مصراع اول: اسنادی ۰/۲۵ مصراع دوم: غیر اسنادی در معنی وجود ندارد. ۰/۲۵، ص ۲۰	۸
۰/۷۵	الف) که ۰/۲۵ ب) اضافی ۰/۲۵ ج) معطوف ۰/۲۵، ص ۱۰۴	۹
۰/۵	الف) زمان بهار ۰/۲۵ ب) مضارع اخباری ۰/۲۵، ص ۱۵۱	۱۰
۰/۵	الف) رخشنده: صفت بیانی، ۰/۲۵ ب) آخرین: صفت شمارشی، ۰/۲۵، ص ۱۱۳	۱۱
۰/۵	جمله هسته: خودت بهتر می دانی ۰/۲۵ جمله وابسته: در این شب عیدی مالیه از چه قرار است. ۰/۲۵، ص ۱۳۲	۱۲

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱/۵	الف) لبخند گاه گاهت صبح ستاره باران ص ۵۷، ۰/۵ ب) خورشید رفته است سر شب سراغ ماه، ص ۹۶، ۰/۵ ج) بود لبریز از عشقت وجودم: میهن ای میهن! ص ۱۱۷، ۰/۵	۱۳
۰/۵	الف) اسلوب معادله، ص ۴۹، ۰/۲۵؛ ب) کنایه، ص ۱۰۰، ۰/۲۵	۱۴
۰/۵	نویسنده دو حس شنوایی و لامسه را در جمله «گرم حرف می زدید» آمیخته است. ص ۸۹، ۰/۲۵	۱۵
۰/۵	بنا: ۰/۲۵ در مصراع اول، استعاره از ظلم است. ۰/۲۵، ص ۳۵	۱۶
۰/۵	مرغ اسیر در مصراع اول مجاز است ۰/۲۵ مجاز از شاعر ۰/۲۵، ص ۲۸	۱۷
۰/۵	همگنان: مشبه ۰/۲۵ صدف: مشبه به ۰/۲۵، ص ۱۱۶	۱۸
۱	الف) عطار، ص ۱۲۵، ۰/۲۵ ب) محمدعلی جمالزاده، ص ۱۴۰، ۰/۲۵ ج) شهاب الدین سهروردی، ص ۵۲، ۰/۲۵ د) احمد عربلو، ص ۴۳، ۰/۲۵	۱۹

قلمرو فکری (۸ نمره)

۰/۵	ای دماوند تو مشت بزرگ روزگار هستی که هنوز پس از قرن ها به عنوان میراثی باقی مانده ای. ص ۳۴	۲۰
-----	--	----

راهنمای تصحیح درس: فارسی ۳		رشته : کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحه: ۲
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۷		
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	راهنمای تصحیح			
نمره				
۲۱	هیچ کس نمی تواند با رفتار و سخنانش از عهده شکرگزاری خداوند برآید. ص ۱۲			
۲۲	بخند زیرا خنده و شادمانی تو ، مانند شمشیری بر کشیده در دستان من است. (شادی تو سلاحی برای مبارزات من است) ص ۱۵۰			
۲۳	ما پرندگان هم رهبر و پادشاهی داریم که در خرد و بینش، همانندی ندارد. ص ۱۲۰			
۲۴	روزگاری همه مردم دنیا به ایتالیا توجه داشتند و از آن بیم داشتند . ص ۶۲			
۲۵	سیاوش گفت ای پادشاه ! تحمل دوزخ در برابر این تهمت برای من آسان تر است. ص ۱۰۱			
۲۶	اکنون مصطفی در خوش صحبتی ، بر جمع مسلط شده است . ص ۱۳۷			
۲۷	ستار العیوب بودن (۰/۲۵) روزی رسانی یا رزاق بودن خداوند ۰/۲۵ ، ص ۱۲			
۲۸	الف) وطن پرستی یا جان فشانی در راه وطن ۰/۲۵ ص ۲۹ ب) ناپایداری قدرت ، ص ۶۲ ، ۰/۲۵			
۲۹	دعوت به اعتراض و ترک خاموشی و سکوت ص ۳۷			
۳۰	مادر سر سپید : دماوند ۰/۲۵ سیاه بخت فرزند : خود شاعر ۰/۲۵			
۳۱	لطف و بخشایش الهی ص ۱۰۴			
۳۲	الف) ۱ ، ۰/۲۵ ، ص ۱۳۶ ب) ۲ ، ۰/۲۵ ، ص ۱۵۳			
۳۳	شعری که فقط به زیبایی ظاهری توجه می کند ۰/۲۵ و به محتوا بی توجه است (متعهد نیست) ۰/۲۵ ص ۱۱۰			
۳۴	توصیف ناپذیری عشق ۰/۲۵ و ویژگی های معشوق ۰/۲۵			
۲۰	موفق باشید			
جمع نمره				

سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳	رشته: کلیه رشته ها	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۰۵	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹			
ردیف		سؤالات (پاسخ نامه دارد)	
نمره			

بخش الزامی

دانش آموز عزیز، به سوالات ۱ تا ۲۷ جهت کسب (۱۶ نمره) پاسخ دهید.

قلمرو زبانی (۵/۵ نمره)

۱	معنی هریک از واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته ب) بخروش چو شرزه شیر ارغند ج) پروانه قوت از عشق آتش خورد. د) آسمان، تفرجگاه مردم کویر است.	۱
۰/۲۵	واژه «طاق» در جمله «دیوارهای کهن روم که هنوز طاق ضربی دروازه های آن باقی است»، با همین واژه در کدام مصراع هم معنی است؟ الف) طاق پذیر است عشق، جفت نخواهد حریف ب) چون ابروی معشوقان با طاق و رواق است	۲
۰/۲۵	در بیت زیر، کدام واژه متضاد واژه «شاد» است؟ «چو بشنید خسرو، از آن شاد گشت روانش ز اندیشه آزاد گشت»	۳
۰/۵	املاي درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) می دانید که من بیش از همه (مُصر - مُسر) بودم در شنیدن حرفهای شما. ب) غرق غباریم و (قربت - غربت) با من بیا سمت باران	۴
۰/۲۵	در همه گزینه ها به جز گزینه نادرستی املايي دیده می شود. ۱) آخرین رمغ هایشان را در آخرین فشنگ هایشان می ریختند. ۲) آن شب نیز / صورت سرمای دی، بیداد ها می کرد. ۳) طاووس نیز چنین عذر آورد که من مرغی بهشتی ام. ۴) اما سیاوش که آذرم و حیا و پاکدامنی آموخته است، تن به گناه نمی سپارد.	۵
۰/۷۵	در گروه کلمه های زیر، سه مورد نادرستی املايي وجود دارد؛ درست هریک را بنویسید. حریوة خوب و پاک آیین - فخر و مباحات - طلائو پرشکوه - تمایل و خاسته - شرحه شرحه و پاره پاره - تماشا و نظاره	۶
۰/۲۵	فعل «ساخت»، در مصراع «نشد تنگ دل، جنگ آتش بساخت»، با همین واژه در کدام گزینه کاربرد معنایی یکسانی دارد؟ ۱) او در مراغه رصدخانه ای بزرگ ساخت. ۲) آن نامدار لشگری عظیم ساخت. ۳) استاد موسیقی، آهنگ زیبایی ساخت. ۴) او با ناملايمات زندگی ساخت.	۷
۰/۵	در نمونه های زیر، نوع وابسته و وابسته مشخص شده را بنویسید. الف) برنامه کدام سفر؟ ب) دوست بسیار مهربان	۸
۰/۷۵	با توجه به ابیات زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. «سیاوش چنین گفت کای شهریار که دوزخ مرا زین سخن گشت خوار پر اندیشه شد جان کاووس کی ز فرزند و سودابه نیک پی» الف) کدام واژه در نقش منادا به کار رفته است؟ ب) کارکرد «را» در بیت اول چیست؟ ج) یک ترکیب اضافی در بیت دوم بیابید و بنویسید.	۹

ادامه سؤالات در صفحه دوم

تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۰۵	رشته: کلیه رشته ها	سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۱۰	با توجه به نوشته زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. «برف کوه هنوز آب نشده است. گل و گیاه، پشم گوسفندان را رنگین کرده است. نامه برادر با من همان کرد که شعر و چنگ رودکی با امیر سامانی.» الف) ساختار دستوری کدام جمله مطابق با الگوی «نهاد + مفعول + مسند + فعل» است؟ ب) نوع «واو»، بین واژه های «شعر و چنگ» ربط است یا عطف؟ ج) زمان فعل «نشده است» ماضی نقلی است یا التزامی؟ (د) در این عبارت، حذف فعل به قرینه لفظی است یا معنوی؟	۱
----	--	---

قلمرو ادبی (۴ نمره)

۱۱	در بیت های زیر، جاهای خالی را با مصراع یا واژه های مناسب کامل کنید. الف) ای مهربان تر از برگ در بوسه های باران ب) حُسن شهادت از همه حسنی فراتر است ج) اگر مستم اگر هوشیار به سوی تو بود روی سجودم	۱/۵
----	---	-----

۱۲	آرایه ذکر شده در مقابل همه ابیات، به جز گزینه درست است. ۱) گفت مستی زان سبب افتان و خیزان می روی ۲) شانه می آید به کار زلف در آشفستگی ۳) چو خواهی که پیدا کنی گفت و گوی ۴) عاشق آن باشد که چون آتش بود گفت جرم راه رفتن نیست ره هموار نیست (حسن تعلیل) آشنایان را در ایام پریشانی بیرس (اسلوب معادله) بباید زدن سنگ را بر سبوی (کنایه) گرم رو سوزنده و سرکش بود (تشبیه)	۰/۲۵
----	---	------

۱۳	در هریک از سروده های ستون اول، کدام یک از آرایه های ستون دوم دیده می شود؟ (یک بیت در ستون اول اضافی است)	۱												
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>ستون اول</th> <th>ستون دوم</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱ محرم این هوش جز بیهوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست</td> <td>ایهام</td> </tr> <tr> <td>۲ بر لب آن چاه / سایه ای را دید / او شغاد آن نابردار بود / که درون چه نگه می کرد /</td> <td>اسلوب معادله</td> </tr> <tr> <td>۳ رخ شاه کاووس پر شرم دید / سخن گفتنش با پسر نرم دید</td> <td>حسن تعلیل</td> </tr> <tr> <td>۴ جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن / بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است</td> <td>حس آمیزی</td> </tr> <tr> <td>۵ تا چشم بشیر نبیندت روی / بنهفته به ابر چهر دلبند</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	ستون اول	ستون دوم	۱ محرم این هوش جز بیهوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست	ایهام	۲ بر لب آن چاه / سایه ای را دید / او شغاد آن نابردار بود / که درون چه نگه می کرد /	اسلوب معادله	۳ رخ شاه کاووس پر شرم دید / سخن گفتنش با پسر نرم دید	حسن تعلیل	۴ جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن / بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است	حس آمیزی	۵ تا چشم بشیر نبیندت روی / بنهفته به ابر چهر دلبند		
ستون اول	ستون دوم													
۱ محرم این هوش جز بیهوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست	ایهام													
۲ بر لب آن چاه / سایه ای را دید / او شغاد آن نابردار بود / که درون چه نگه می کرد /	اسلوب معادله													
۳ رخ شاه کاووس پر شرم دید / سخن گفتنش با پسر نرم دید	حسن تعلیل													
۴ جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن / بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است	حس آمیزی													
۵ تا چشم بشیر نبیندت روی / بنهفته به ابر چهر دلبند														

۱۴	در بیت زیر، «شب» نماد چه مفهومی است؟ «آن جا در آن برزخ سرد در کوچه های غم و درد غیر از شب آیا چه می دید چشمان تار من و تو»	۰/۲۵
----	--	------

۱۵	در عبارت «بدان که از جمله نام های حسن یکی جمال است و یکی کمال.» کدام واژه ها «سجع» دارند؟	۰/۵
----	---	-----

۱۶	نام پدیدآورنده هریک از آثار زیر را بنویسید. الف) در حیات کوچک پاییز در زندان : ب) تذکرة الأولیا :	۰/۵
----	---	-----

قلمرو فکری (۵/۶ نمره)

معنی هریک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.		
--	--	--

۱۷	هر نفسی که فرو می رود ممد حیات است و چون برمی آید، مفرح ذات	۱
----	---	---

تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۰۵	رشته: کلیه رشته ها	سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۱۸	هرکسی از ظنّ خود شد یار من / از درون من نجست اسرار من	۰/۵
۱۹	ور ایدون که زین کار هستم گناه / جهان آفرینم ندارد نگاه	۱
۲۰	آدمی به هر جا می رود گمان می کند به غایت القصوای مقصود خود رسیده است.	۰/۵
۲۱	وانیامد در جهان زین راه کس / نیست از فرسنگ آن آگاه کس	۰/۵

به پرسش های مربوط به درک مطلب پاسخ دهید.

۲۲	شاعر در بیت «گفت: دیناری بده پنهان و خود را وارهان / گفت: کار شرع کار درهم و دینار نیست» به کدام پدیده اجتماعی اشاره کرده است؟	۰/۲۵
۲۳	متن های زیر چه مفهوم مشترکی دارند؟ ❖ «من نمازم را وقتی می خوانم / که اذانش را باد گفته باشد سر گلدسته سرو» ❖ «صحرايي که حتی درختش، غارش، کوهش و سنگریزه اش آیات وحی را بر لب دارد.»	۰/۵
۲۴	کدام یک از ابیات زیر، به سخن مشهور «کلُّ شیءٍ یَرْجِعُ إِلَىٰ أَصْلِهِ» اشاره دارد؟ الف) کز نیستان تا مرا ببریده اند / در نفیرم مرد و زن نالیده اند ب) هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش / باز جوید روزگار وصل خویش	۰/۲۵
۲۵	هر یک از ابیات زیر، کدام وادی از هفت وادی «منطق الطیر» را به یاد می آورد؟ الف) مرد حیران چون رسد این جایگاه / در تحیر مانده و گم کرده راه ب) هشت جنت نیز اینجا مرده ای / هفت دوزخ همچو یخ افسرده ای	۰/۵
۲۶	با توجه به ابیات زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. «کس چون تو طریق پاکبازی نگرفت / با زخم نشان سرفرازی نگرفت زین پیش دلاورا، کسی چون تو شگفت / حیثیت مرگ را به بازی نگرفت» الف) مخاطب شاعر در این دو بیت کیست؟ ب) مقصود از به بازی گرفتن حیثیت مرگ چیست؟	۰/۵

۲۷	هر یک از بیت های ستون اول با کدام مفهوم درستون دوم متناسب است؟ (یک مفهوم اضافی است)	۱
	ستون اول (بیت ها)	ستون دوم (مفاهیم)
	۱ از دست و زبان که برآید / کز عهده شکرش به در آید	ناپایداری قدرت
	۲ من که هر آنچه داشتیم اول ره گذاشتم / حال برای چون تویی اگر که لایقم بگو	دشواری راه عشق
	۳ خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد / زاشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است	بیگانه ستیزی
	۴ کاووس کیانی که کی اش نام نهادند / کی بود و کجا بود و کی اش نام نهادند	از جان گذشتگی عاشق
		ناتوانی در سپاسگزاری از خداوند

بخش انتخابی (۸ نمره)

❖ دانش آموز عزیز، جهت کسب (۴ نمره) از سوال ۲۸ تا ۴۳، فقط ۸ سوال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید.

الف) قلمرو زبانی (۳ نمره)

۲۸	در بیت زیر، فعل های مشخص شده را از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید. «گفت: نزدیک است والی را سرای آن جا شویم / گفت: والی از کجا در خانه خمار نیست؟»	۰/۵
----	--	-----

ادامه سؤالات در صفحه چهارم

سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳	رشته: کلیه رشته ها	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۰۵	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹			
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۲۹	نمودار پیکانی گروه اسمی «دو تخته فرش» را رسم نمایید.	۰/۵
۳۰	در جمله «سیمرغ در پس کوه قاف، بلندترین کوه روی زمین، آشیان دارد»، کدام گروه اسمی نقش تبعی دارد؟ نام آن را بنویسید.	۰/۵
۳۱	با توجه به نوشته زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. «یکی از حظار که کباده شعر و ادب می کشید چنان محظوظ گردیده بود که جلو رفته جبهه شاعر را بوسید.» (الف) واژه «پیشانی»، معادل معنایی کدام واژه است؟ (ب) در کدام واژه نادرستی املائی دیده می شود؟	۰/۵
۳۲	مفهوم «ان» را در هریک از ترکیب های زیر بنویسید. (الف) کوهان شتر (ب) درفش کاویان	۰/۵
۳۳	در سروده زیر یک «پیوند وابسته ساز» و یک «پیوند هم پایه ساز» مشخص کنید. آیا چیزی در مخیله آدمی می گنجد که قلم بتواند آن را بنگارد / اما جان صادق من آن را برای تو ترسیم نکرده باشد؟	۰/۵

قلمرو ادبی (۲ نمره)

۳۴	زمینه حماسی متناسب با هر بیت را از کمانک مقابل آن انتخاب کنید. (الف) چنین است سوگند چرخ بلند / که بر بی گناهان نباید گزند (ملی / قهرمانی) (ب) همگان خاموش / گرد بر گردش به کردار صدف بر گرد مروارید / پای تا سر گوش (خرق عادت / داستانی)	۰/۵
۳۵	در سروده زیر، دو نمونه آرایه «تشخیص» بیابید و بنویسید. «این گونه است که عشق جاودانی همواره معشوق را جوان می بیند / ... / و نخستین احساس عشق را در جایی می جوید که خود در آن جا به دنیا آمده است / همان جا که شاید اینک دست زمان و صورت ظاهرش، مرده نشان دهد.»	۰/۵
۳۶	نام پدیدآورنده هریک از آثار زیر را بنویسید. (الف) فیه ما فیه : (ب) قصه شیرین فرهاد:	۰/۵
۳۷	نام پدیدآورنده دو مورد از آثار زیر درست است؛ آن دو را مشخص کنید. (الف) قصه های دوشنبه (آلفونس دوده) (ب) هوا را از من بگیر خنده ات را نه (شکسپیر) (ج) داستان کباب غاز (رضا امیرخانی) (د) قطعه مسافر (گوته)	۰/۵

قلمرو فکری (۳ نمره)

معنی هریک از متن های زیر را به نثر روان بنویسید.

۳۸	آری اکنون تهمتن ... / در بن این چاه آبش زهر شمشیر و سنان گم بود	۰/۵
۳۹	این بدبخت ها سال آزرگار ، یک بار برایشان چنین پای می افتد.	۰/۵
۴۰	در عالم بپر، هر کجا برنایی است / عاشق بادا که عشق خوش سودایی است	۰/۵
۴۱	(عشق جاودانی) همواره عشق قدیم را موضوع صحیفه شعر خود قرار می دهد.	۰/۵
۴۲	مفهوم کنایه های زیر را بنویسید. (الف) دیدم توطئه ما دارد می ماسد. (ب) از این بهانه تراشی هایش داشتم شاخ در می آوردم.	۰/۵
۴۳	مفهوم مرتبط با هر گزینه را از کمانک مقابل آن انتخاب کنید. (الف) هر روز باید ذکری واحد را مکرر بخوانم و آن چه را قدیمی است، قدیمی ندانم (پرهیز از کهنه گرایی / نامکرر بودن قصه عشق) (ب) گلّه ما را گلّه از گرگ نیست / کاین همه بیداد شبان می کند (از ماست که بر ماست / عدالت خواهی)	۰/۵

۲۴	جمع نمره	موفق باشید
----	----------	------------

باسمه تعالی

تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته : کلیه رشته ها	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۹۹/۰۶/۵	نام و نام خانوادگی :	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریورماه سال ۱۳۹۹	
نمره	ردیف		

بخش الزامی

همکاران گرامی، خدا قوت ! لطفاً به موارد درست مشابه، نمره اختصاص دهید.

قلمرو زبانی (۵/۵ نمره)

۱	(ب) خشمگین و قهرآلود، ص ۳۵ ، ۰/۲۵ (د) گردشگاه، تماشاگاه، ص ۷۳ ، ۰/۲۵	الف) بلند ، بالیده ، ص ۱۲ ، ۰/۲۵ ج) خوراک ، رمق ، نیرو، ص ۵۳ ، ۰/۲۵	۱
۰/۲۵		گزینه ب ، ص ۶۵ ، ۰/۲۵	۲
۰/۲۵		واژه اندیشه، ص ۱۰۵ ، ۰/۲۵	۳
۰/۵	(ب) غربت، ص ۸۴ ، ۰/۲۵	الف) مُصر، ص ۸۸ ، ۰/۲۵	۴
۰/۲۵		گزینه ۳ ، ص ۱۲۱ ، ۰/۲۵	۵
۰/۷۵	خاسته: خواسته، ص ۹۲ ، ۰/۲۵	طلألُو: تَلألُو، ص ۷۳ ، ۰/۲۵	۶
۰/۲۵		گزینه ۲ ، ص ۱۰۵ ، ۰/۲۵	۷
۰/۵	(ب) قیدِ صفت، ص ۷۴ ، ۰/۲۵	الف) صفتِ مضاف الیه ، ص ۶۷ ، ۰/۲۵	۸
۰/۷۵	(ج) ترکیب اضافی: جان کاووس کی ، ص ۱۰۱ ، ۰/۲۵	(ب) حرف اضافه: ۰/۲۵	۹
۱	(ب) واو عطف ۰/۲۵ (د) قرینه لفظی ۰/۲۵ ، ص ۸۱	الف) گل و گیاه پشم گوسفندان را رنگین کرده است ۰/۲۵ ، ج) ماضی نقلی ۰/۲۵	۱۰

قلمرو ادبی (۴ نمره)

۱/۵	(ب) ای محسن شهید من ای حسن بی گناه ، ص ۹۷ ، ۰/۵ (ج) اگر خوابم اگر بیدار ۰/۲۵؛ میهن ای میهن!! ۰/۲۵، ص ۱۱۷	الف) بیداری ستاره در چشم جویباران ، ص ۵۷ ، ۰/۵	۱۱
۰/۲۵		گزینه ۱، ص ۱۹ ، ۰/۲۵	۱۲
۱	(۱) اسلوب معادله ، ص ۴۷ ، ۰/۲۵ ، (۲) ایهام ، ص ۱۱۳ ، ۰/۲۵ ، (۳) حس آمیزی ، ص ۱۰۳ ، ۰/۲۵ ، (۵) حسن تعلیل ص ۳۴ ، ۰/۲۵		۱۳
۰/۲۵		ظلم و ستم، ص ۸۴ ، ۰/۲۵	۱۴
۰/۵		جمال و کمال ص ۵۲	۱۵
۰/۵	(ب) عطار، ص ۶۹ ، ۰/۲۵	الف) اخوان ثالث ، ص ۱۱۴ ، ۰/۲۵	۱۶

قلمرو فکری (۵/۶ نمره)

۱	هر نفسی که پایین می رود (دم) ۰/۲۵ یاری کننده زندگی است. ۰/۲۵ ، و هنگامی که بالا می آید (بازدم) ۰/۲۵ شادی بخش وجود است. ۰/۲۵. ص ۱۲		۱۷
۰/۵	هر کس بنا بر گمان و پندار خود یار من شد ۰/۲۵ و اسرار من را از درونم جست و جو نکرد ۰/۲۵ ، ص ۴۶		۱۸
۱	اگر اینچنین است که در این اتفاق من گناه کار هستم ۰/۵ خداوند جهان آفرین ، من را (از آتش) حفظ نمی کند ۰/۵ ، ص ۱۰۳		۱۹

ادامه پاسخ ها در صفحه دوم

باسمه تعالی

تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: کلیه رشته ها	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۹۹/۰۶/۵	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریورماه سال ۱۳۹۹		
نمره	ردیف		

۰/۵	انسان به هر جایگاهی که می رسد گمان می کند به کمال مطلوب خود رسیده است. ۰/۵، ص ۶۱	۲۰
۰/۵	در جهان کسی از این راه باز نگشته است ۰/۲۵ و کسی از مسافت آن آگاهی ندارد. ۰/۲۵، ص ۱۲۲	۲۱
۰/۲۵	رشوه خواری، ص ۲۱، ۰/۲۵	۲۲
۰/۵	همه اجزای هستی در حال عبادت خدا هستند. ص ۷۶، ۰/۵	۲۳
۰/۲۵	گزینه ب، ص ۴۹، ۰/۲۵	۲۴
۰/۵	الف) وادی حیرت ۰/۲۵ ب) وادی استغنا ۰/۲۵، ص ۱۲	۲۵
۰/۵	الف) جانبازان یا شهدای جنگ ۰/۲۵، ب) بی اعتبار کردن مرگ ۰/۲۵، ص ۹۵	۲۶
۱	۱) ناتوانی در سپاسگزاری از خداوند ۰/۲۵ (ص ۱۲، ۲) از جان گذشتگی عاشق ۰/۲۵ (ص ۵۶، ۳) بیگانه ستیزی ۰/۲۵، ص ۲۶، ۴) ناپایداری قدرت ۰/۲۵، ص ۶۲	۲۷

بخش انتخابی (۸ نمره)

مصححین گرامی، اگر دانش آموز به بیش از ۸ سوال پاسخ داده باشد فقط ۸ سوال اول را تصحیح نمایید.

۰/۵	شویم: برویم، ص ۱۹، ۰/۲۵، نیست: وجود ندارد ص ۱۹، ۰/۲۵	۲۸
۰/۵	دو تخته فرش (هر پیکان درست ۰/۲۵)	۲۹
۰/۵	بلندترین کوه روی زمین، ۰/۲۵، بدل ۰/۲۵، ص ۱۲۰	۳۰
۰/۵	الف) جبهه، ۰/۲۵ ب) حضار، ۰/۲۵، ص ۱۳۷	۳۱
۰/۵	الف) شباهت، (مانند کوه) ۰/۲۵ ب) نسبت (منسوب به کاوه)، ۰/۲۵، ص ۱۵۲	۳۲
۰/۵	وابسته ساز: که، ۰/۲۵؛ هم پایه ساز: اما، ص ۱۴۱	۳۳
۰/۵	الف) ملای، ۰/۲۵، ص ۱۰۰ ب) داستانی، ۰/۲۵، ص ۱۰۹	۳۴
۰/۵	عشق (می بیند، می جوید) ۰/۲۵، دست زمان، ۰/۲۵، ص ۱۵۵	۳۵
۰/۵	الف) (فیه مافیة: مولوی)، ۰/۲۵، ص ۵۱ ب) قصه شیرین فرهاد: احمد عربلو، ۰/۲۵، ص ۴۳	۳۶
۰/۵	الف) قصه های دوشنبه: آلفونس دوده، ۰/۵، ص ۱۶۲ (مصحح محترم فقط به گزینه الف که جواب صحیح است ۰/۵ تعلق گیرد)	۳۷
۰/۵	اکنون رستم، در (ته) این چاهی که به جای آب، زهر شمشیر و نیزه داشت، گرفتار شده بود، ص ۱۱۲، ۰/۵	۳۸
۰/۵	این بیچاره ها در سال طولانی ۰/۲۵ فقط یک بار چنین فرصتی برایشان پیش می آید ۰/۲۵ ص ۱۳۲	۳۹
۰/۵	در این دنیای سالخورده، هر کجا جوانی هست ۰/۲۵، الهی عاشق باشد زیرا عشق دیوانگی خوشایندی است، ص ۵۳	۴۰
۰/۵	عشق جاودانی یا همیشگی، همواره عشق یا معشوق قدیمی خود را ۰/۲۵ موضوع کتاب یا دیوان شعر خود قرار می دهد. ۰/۲۵، ص ۱۵۵	۴۱
۰/۵	الف) نقشه ما دارد عملی می شود ص ۱۳۸ ۰/۲۵، ب) خیلی متعجب شدم، ۰/۲۵، ص ۱۴۰	۴۲
۰/۵	الف) نامکرر بودن قصه عشق ۰/۲۵ ص ۱۵۶ ب) از ماست که بر ماست، ۰/۲۵، ص ۱۴۲	۴۳
۲۴	خدا قوت	

سؤالات امتحان نهایی درس : فارسی ۳	رشته : کلیه رشته ها	ساعت شروع : ۸ صبح	تعداد صفحه : ۳
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان : ۱۳۹۹/۰۶/۰۵	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۰/۷۵	۱	معنی هریک از واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) در خبر است از سرور کاینات و صفوت آدمیان ... ب) آب را تا باغستان و مزرعه مشایعت می کنند. ج) پیش از آمدن هر زمانی صد تعب
۰/۵	۲	معنی درست واژه مشخص شده را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) دیروز در غربت باغ، من بودم و یک چمن داغ (تنهایی / نزدیکی) ب) جنگ بود این یا شکار؟ آیا / میزبانی بود یا تزویر؟ (خودستایی / نیرنگ)
۰/۵	۳	املاي درست واژه مشخص شده را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) تا وارهي از دم (ستوران / سطوران) ب) چه حقه ای به کار برده که لباس من (غالب / قالب) بدنش در آمده است؟ وین مردم نحس دیوماند
۰/۷۵	۴	در گروه کلمه های زیر، سه مورد نادرستی املايي وجود دارد؛ درست هریک را بنویسید. مهد دموکراسی - طلاؤ پرشکوه - حزین ترین لحن - تمایل و خاسته - جناق سینه - غرض و نشانیدن درخت -
۰/۵	۵	با توجه به بیت زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. «بگرای چو ازدهای گرزه بخروش چو شرزه شیر ارقند» الف) معنای واژه «بگرای» چیست؟ ب) املاي یک واژه، نادرست است، درست آن را بنویسید.
۰/۵	۶	در هریک از موارد زیر، نوع وابسته و وابسته مشخص شده را تعیین کنید. الف) متوجه شدم قدرت قلم این نویسنده تا چه حد بوده است. ب) اینجا می توان چند حلقه چاه عمیق زد.
۰/۵	۷	در بیت زیر، فعل های مشخص شده را از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید. «گفت : نزدیک است والی را سرای آن جا شویم گفت: والی از کجا در خانه خمار نیست؟»
۰/۵	۸	در بیت زیر، نقش دستوری گروه های اسمی مشخص شده را بنویسید. «هر کسی از ظن خود شد یار من از درون من نجست اسرار من»
۰/۵	۹	در بیت زیر، کدام فعل حذف شده است؟ نوع حذف را تعیین کنید. «بنده همان به که ز تقصیر خویش عذر به درگاه خدای آورد»
۰/۵	۱۰	با توجه به بیت زیر، درستی یا نادرستی موارد داده شده را تعیین کنید. «آن جا در آن برزخ سرد، در کوچه های غم و درد غیر از شب آیا چه می دید چشمان تار من و تو» الف) نوع «واو» در هر دو مصراع ، حرف ربط است. ب) در مصراع دوم، یک واژه با نقش «مفعول» وجود دارد. درست نادرست درست نادرست
۰/۵	۱۱	فعل «ساخت»، در مصراع «شد تنگ دل، جنگ آتش ساخت»، با همین واژه در کدام گزینه معنی یکسانی دارد؟ ۱) او در مراغه رصدخانه ای بزرگ ساخت. ۲) آن نامدار لشگری عظیم ساخت. ۳) استاد موسیقی، آهنگ زیبایی ساخت. ۴) او با ناملیمات زندگی ساخت.

ادامه سؤالات در صفحه دوم

سؤالات امتحان نهایی درس : فارسی ۳	رشته : کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۳
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۰۵	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۱۲	با توجه به متن زیر به پرسش ها پاسخ دهید. «برخی در همان نخستین منزل، وادی طلب، به زاری زار، جان سپردند اما آنان که همت یارشان بود، پیش تر می رفتند.» الف) کدام گروه اسمی، نقش تبعی «بدل» دارد؟ (ب) یک حرف ربط یا پیوند «همپایه ساز» بیابید و بنویسید.	۰/۵
۱۳	مفهوم «ان» را در هریک از ترکیب های زیر بنویسید. الف) کوهان شتر ب) درفش کاویان	۰/۵

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۴	در بیت های زیر، جاهای خالی را با مصراع یا واژه های مناسب کامل کنید. الف) به دشت دل گیاهی جز گل رویت نمی روید ب) یک کربلا شکوه به چشم نهفته است ج) ای مهربان تر از برگ بیداری ستاره	۱/۵
----	--	-----

۱۵	در هریک از بیت های ستون اول، کدام یک از آرایه های ستون دوم دیده می شود؟ (یک بیت در ستون اول اضافی است)	
	ردیف اول	ردیف دوم
۱	۱ محرم این هوش جز بیهوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست	ایهام
۲	۲ بر لب آن چاه / سایه ای را دید / او شغاد آن نابردار بود / که درون چه نگه می کرد /	اسلوب معادله
۳	۳ رخ شاه کاووس پر شرم دید / سخن گفتنش با پسر نرم دید	حسن تعلیل
۴	۴ جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن / بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است	حسن آمیزی
۵	۵ تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر چهر دلبند	

۱۶	با توجه به بیت زیر به پرسش ها پاسخ دهید. «آیین طریق از نفس پیر مغان یافت آن خضر که فرخنده پی اش نام نهادند» الف) در کدام واژه آرایه «مجاز» دیده می شود؟ مفهوم آن چیست؟ (ب) درباره تلمیح بیت، یک سطر بنویسید.	۱
۱۷	در سروده زیر، دو نمونه آرایه «تشخیص» بیابید و بنویسید. «این گونه است که عشق جاودانی همواره معشوق را جوان می بیند / ... / و نخستین احساس عشق را در جایی می جوید که خود در آن جا به دنیا آمده است / همان جا که شاید اینک دست زمان و صورت ظاهرش، مرده نشانش دهد.»	۰/۵
۱۸	نام پدیدآورنده هریک از آثار زیر را بنویسید. الف) فیه ما فیه : ب) تیرانا : ج) دری به خانه خورشید : د) قصه های دوشنبه :	۱

قلمرو فکری (۸ نمره)

معنی هریک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.		
۱۹	در دفتر زمانه فتد نامش از قلم	هر ملتّی که مردم صاحب قلم نداشت
۲۰	چو خواهی که پیدا کنی گفت و گوی	بباید زدن سنگ را بر سبوی
ادامه سؤالات در صفحه سوم		

سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳	رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۳
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۰۵	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۲۱	آری اکنون ... / در بن این چاه آبش زهر شمشیر و سنان گم بود	۰/۵
۲۲	آدمی هر جا می رود، گمان می کند به غایت القصوای مقصود خود رسیده است.	۰/۵
۲۳	در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد.	۰/۵
۲۴	این بدبخت ها سال آزرگار یک بار برایشان چنین پایی می افتد و شکم ها را مدتی است صابون زده اند.	۰/۷۵
۲۵	دستتان را بر چشم های درشتتان حمایل کرده بودید.	۰/۲۵
به پرسش های مربوط به درک مطلب پاسخ دهید.		
۲۶	مفهوم کلی بیت زیر را بنویسید. «گریز از کفش در دهان نهنگ که مردن به از زندگانی به ننگ»	۰/۵
۲۷	با توجه به سروده زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. «گفت در دل: رخس! طفلک رخس! / آه / این نخستین بار شاید بود / کان کلید گنج مروارید او گم شد» الف) منظور از «کلید گنج مروارید» چیست؟ ب) پسوند «ک» در طفلک، چه مفهومی دارد؟	۰/۵
۲۸	با توجه به متن زیر، خداوند چه رسالتی را برعهده هریک از موارد «باد صبا» و «ابر بهاری»، قرار داده است؟ «فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترده و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین پیورده.»	۰/۵
۲۹	متن های زیر چه مفهوم مشترکی دارند؟ «من نمازم را وقتی می خوانم / که اذانش را باد گفته باشد سر گلدسته سرو» «صحرايي که حتی درختش ، غارش ، کوهش و سنگریزه اش آیات وحی را بر لب دارد.»	۰/۵
۳۰	هر یک از ابیات زیر، کدام وادی از هفت وادی «منطق الطیر» را به یاد می آورد؟ الف) مرد حیران چون رسد این جایگاه در تحیر مانده و گم کرده راه ب) هشت جنت نیز اینجا مرده ای است هفت دوزخ همچو یخ افسرده ای	۰/۵
۳۱	با توجه به نوشته زیر، منظور نویسنده از جمله مشخص شده چیست؟ «روزگاری از فراز همین برج ها، فرمان به سواحل دریای سیاه داده می شده و کرانه های فرات، خط از کرانه رود تیبر می خواندند اما دنیا همیشه به یک رو نمی ماند.»	۰/۵
۳۲	مفهوم مشترک ضرب المثل «از ماست که بر ماست» را با بیت زیر بنویسید. «گلّه ما را گله از گرگ نیست کاین همه بیداد شبان می کند»	۰/۵
۳۳	با توجه به ابیات زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. «کس چون تو طریق پاکبازی نگرفت با زخم نشان سرفرازی نگرفت زین پیش دلاورا، کسی چون تو شگفت حيثيت مرگ را به بازی نگرفت» الف) مخاطب شاعر در این دو بیت کیست؟ ب) مقصود از «به بازی گرفتن حیثیت مرگ» چیست؟	۰/۵
۲۰	موفق باشید	جمع نمره

تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: کلیه رشته ها	راهنمای تصحیح درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۰۵		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۰/۷۵	الف) برگزیده، برگزیده از افراد بشر، ص ۱۳، ۰/۲۵ (ب) همراهی کردن، بدرقه کردن، ص ۷۰، ۰/۲۵ ج) رنج و سختی، ص ۱۲۲، ۰/۲۵	۱
۰/۵	الف) تنهایی، ص ۸۴، ۰/۲۵ ؛ (ب) نیرنگ، ص ۱۱۴، ۰/۲۵	۲
۰/۵	الف) ستوران، ص ۳۴، ۰/۲۵ ؛ (ب) قالب، ص ۱۳۷، ۰/۲۵	۳
۰/۷۵	تلاؤ پرشکوه، ص ۷۳، ۰/۲۵ - تمایل و خواسته، ص ۹۲، ۰/۲۵ - غرس و نشانیدن درخت، ص ۱۶۱، ۰/۲۵ -	۴
۰/۵	الف) حمله کن، ص ۳۴، ۰/۲۵ ؛ (ب) ارغند، ص ۳۴، ۰/۲۵	۵
۰/۵	الف) صفت مضاف الیه، ص ۸۰، ۰/۲۵ ؛ (ب) ممیز، ص ۷۳، ۰/۲۵	۶
۰/۵	شویم: برویم، ص ۰/۲۵ ؛ نیست: وجود ندارد، ص ۲۰، ۰/۲۵	۷
۰/۵	یار من: مسند، ۰/۲۵؛ اسرار من: مفعول، ص ۴۸، ۰/۲۵	۸
۰/۵	فعل است، ۰/۲۵، به قرینه معنوی، ص ۱۲، ۰/۲۵	۹
۰/۵	الف) نادرست، ۰/۲۵ (ب) درست، ۰/۲۵، ص ۸۴	۱۰
۰/۵	۲) آن نامدار لشگری عظیم ساخت، ۰/۵، ص ۱۰۵	۱۱
۰/۵	الف) وادی طلب، ۰/۲۵ ؛ (ب) اما، ص ۱۲۶، ۰/۲۵	۱۲
۰/۵	الف) شباهت (مانند کوه)، ۰/۲۵ ؛ (ب) نسبت (منسوب به کاه)، ص ۱۵۲، ۰/۲۵	۱۳

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱/۵	الف) من این زیبا زمین را آزمودم؛ میهن ای میهن! ص ۱۱۷، ۰/۵ ب) ای روضه مجسم گودال قتلگاه، ص ۹۷، ۰/۵ ج) در بوسه های باران ۰/۲۵ ؛ در چشم جویباران، ۰/۲۵، ص ۵۷	۱۴
۱	۱- اسلوب معادله، ص ۴۷، ۰/۲۵ ؛ ۲- ایهام، ص ۱۱۳، ۰/۲۵ ۳- حس آمیزی، ص ۱۰۳، ۰/۲۵ ؛ ۵- حسن تعلیل، ص ۳۴، ۰/۲۵	۱۵
۱	الف) نفس، ۰/۲۵، سخن، ۰/۲۵ ب) خضر، نماد پیر و مرشد است، پیامبری که به چشمه آب بقا دست یافت و زنده جاوید شد؛ خضر در سفری راهنمای حضرت موسی (ع) بود و از او خواست در ماجراهایی که رخ می دهد، فقط پیروی کند و پرسشی از علت آن نکند. ۰/۵، ص ۶۲	۱۶
۰/۵	عشق (مثل انسان) می بیند می جوید ۰/۲۵؛ دست زمان، ۰/۲۵، ص ۱۵۵	۱۷
۱	نام پدید آورنده هریک از آثار زیر را بنویسید. الف) مولوی، ص ۵۱، ۰/۲۵ ؛ (ب) محمدرضا رحمانی (مهرداد اوستا)، ص ۸۷، ۰/۲۵ ج) سلمان هراتی، ص ۸۵، ۰/۲۵ ؛ (د) الفونس دوده، ص ۱۶۲، ۰/۲۵	۱۸

قلمرو فکری (۸ نمره)

۰/۷۵	هر کشوری که نویسنده و شاعر (افراد صاحب نظر) نداشته باشد، ۰/۲۵ ؛ در گذر زمان ۰/۲۵ فراموش می شود. ص ۲۷	۱۹
۰/۷۵	اگر می خواهی حقیقت ۰/۲۵ را آشکار کنی، ۰/۲۵، باید دست به آزمایش بزنی ۰/۲۵ ؛ ص ۱۰۰	۲۰
۰/۵	بلی اکنون (رستم) در ته چاهی ۰/۲۵ که به جای آب، زهر شمشیر و نیزه داشت، گرفتار شده بود. ۰/۲۵، ص ۱۱۲	۲۱

ادامه پاسخ ها در صفحه دوم

باسمه تعالی

تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: کلیه رشته ها	راهنمای تصحیح درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۰۵		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۲۲	انسان به هر جا می رود، گمان می کند به حدّ نهایت هدف خود رسیده است. ۰/۵، ص ۶۱	۰/۵
۲۳	در عشق وارد شدن برای کسی ممکن می شود ۰/۲۵، که وجود مادی(خواسته های مادی) خود را ترک کند. ۰/۲۵، ص ۵۳	۰/۵
۲۴	این بیچاره ها، هر سال طولانی، ۰/۲۵ یک بار برایشان فرصت پیش می آید، ۰/۲۵ و مدتی است که انتظار غذای خوب می کشند. ۰/۲۵، ص ۱۳۲	۰/۷۵
۲۵	دستتان را روی چشمهای درشتتان محافظ کرده بودید. ۰/۲۵، ص ۸۸	۰/۲۵
۲۶	مرگ بهتر از زندگی با ذلت است. ۰/۵، ص ۱۰۷	۰/۵
۲۷	الف) لبخند (خندیدن)، ۰/۲۵ ؛ ب) ترخم و دوست داشتن، ص ۱۱۳، ۰/۲۵	۰/۵
۲۸	بادصبا: سبزه ها را مانند فرشی در طبیعت پهن کند. (برویاند) ۰/۲۵؛ ابر بهاری: گیاهان را در زمین پرورش دهد. ۰/۲۵، ص ۱۳	۰/۵
۲۹	همه موجودات عالم در حال تسبیح و عبادت خداوند هستند. ۰/۵، ص ۷۶	۰/۵
۳۰	الف) حیرت، ص ۱۲۳، ۰/۲۵ ؛ ب) استغنا، ص ۱۲۳، ۰/۲۵	۰/۵
۳۱	قدرت و حکومت پایدار نیست و دنیا همواره در حال دگرگونی است. ۰/۵، ص ۶۲	۰/۵
۳۲	در بسیاری از مشکلاتی که برای ما پیش می آید، خودمان مقصریم. ۰/۵، ص ۱۴۲	۰/۵
۳۳	الف) جانبازان یا شهیدان، ۰/۲۵ ؛ ب) بی اعتبار کردن مرگ و از بین بردن شکوه آن، ۰/۲۵، ص ۹۵	۰/۵
	موفق باشید	جمع نمره ۲۰

تعداد صفحه: ۵	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۲۱	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خردادماه سال ۱۳۹۹		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

بخش الزامی

دانش آموز عزیز، به سوالات ۱ تا ۳۲ برای کسب (۱۶ نمره) پاسخ دهید.

قلمرو زبانی (۵/۵ نمره)

۱	معنی هریک از واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) تن ز جان و جان ز تن مستور نیست ب) گفت: «والی از کجا در خانه خمار نیست؟» ج) پاداش هر زخمه سنگی را دست های کریم تو میوه ای چند نثار کند. د) کزین کوه آتش نیابم تپش	۱
۰/۲۵	برای واژه مشخص شده مصراع «سریر ملک عطا داد کردگار تو را»، یک برابر معنایی از بیت زیر، بیابید. «برکش ز سر این سپید معجر بنشین به یکی کبود اورند»	۲
۰/۲۵	متضاد واژه «بکرنگی» در کدام گزینه دیده می شود؟ ۱) که نبایستی بگوید هیچ / بس که بی شرمانه و پست است این تزویر ۲) ور بپرسی راست، گویم راست / قصه بی شک راست می گوید ۳) و صدای شوم و نامردانه اش در چاهسار گوش می پیچید ۴) خواه روز صلح و بسته مهر را پیمان / خواه روز جنگ و خورده بهر کین سوگند	۳
۰/۵	املائی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) که دوزخ مرا زین سخن گشت (خوار/خار) ب) واصفان حلیه جمالش به تحیر (منصوب/ منسوب)	۴
۰/۲۵	در همه گزینه ها به جز گزینه نادرستی املائی دیده می شود. ۱) بچه ها هم انگار از دست آن ذله شده بودند و تکبیر می گفتند. ۲) تنها و تنها برای تعلیم گرفتن، شبه شما را در میان تاریکی تعقیب می کردم. ۳) عمق گودال آن قدر نبود که بتواند جسده آدمی را در خود بگیرد. ۴) به سمت خاکریز می رفتند و آخرین رمغ هایشان را در آخرین فشنگ هایشان می ریختند.	۵
۰/۷۵	در گروه کلمه های زیر، سه مورد نادرستی املائی وجود دارد؛ درست هریک را بنویسید. باتق و بلند - فخر و مباحات - بساط تحویه - روزه خوانی و نوحه سرایی - سورت سرمای دی - بی خردان سفله	۶
۰/۲۵	در بیت زیر، نقش دستوری ضمیر پیوسته «ش» را بنویسید. چو بشنید خسرو از آن شاد گشت روانش ز اندیشه آزاد گشت	۷
۰/۵	در نوشته زیر، نوع وابسته و وابسته مشخص شده را تعیین کنید. بر بالای آن، با خط بسیار روشن، دو سطر مطلب زیبا نوشته شده بود.	۸
۰/۲۵	الگوی ساخت همه گزینه ها به جز جمله گزینه «نهاد + مفعول + مسند + فعل» است. ۱) عشق حقیقی، دل و جان را پاک می گرداند. ۲) محبت به غایت را عشق خوانند. ۳) برخی عاشق را دیوانه می پندارند. ۴) عشق از بهر این معنی فرض راه آمد.	۹

ادامه سؤالات در صفحه دوم

تعداد صفحه: ۵	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۲۱	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خردادماه سال ۱۳۹۹	

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱۰	باتوجه به نوشته زیر، درستی یا نادرستی موارد داده شده را تعیین کنید. «عشق کردم از اینکه فهمیده اید، انهدام آن تیربار، کار من بوده است.» الف) زمان هر دو فعل «فهمیده اید» و «بوده است»، ماضی نقلی است. ب) در گروه اسمی «انهدام آن تیربار»، واژه «تیربار» هسته گروه اسمی است. درست نادرست درست نادرست	۰/۵
۱۱	نوع حرف «و» (ربط، عطف) را در هریک از مصراع های زیر مشخص کنید. الف) امروز می آید از باغ بوی بهار من و تو ب) دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ	۰/۵
۱۲	در هریک از موارد زیر، نقش دستوری واژه مشخص شده را بنویسید. الف) هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت ب) پرندگان، جملگی مشتاق دیدار سیمرغ شدند.	۰/۵
قلمرو ادبی (۴ نمره)		
۱۳	مصراع دوم هریک از بیت های زیر را بنویسید. الف) وین نغمه محبت بعد از من و تو ماند ب) ماه آمده به دیدن خورشید، صبح زود ج) تو بودم کردی از نابودی و با مهر پروردی	۱/۵
۱۴	آرایه ذکر شده در مقابل همه ابیات، به جز گزینه درست است. ۱) چه غم دیوار اتمت را که دارد چون تو پشتیبان ۲) گفت: «باید حد زند هشیار مردم، مست را» ۳) در دفتر زمانه فتد نامش از قلم ۴) با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان (اسلوب معادله) گفت: «هشیاری بیار، اینجا کسی هشیار نیست» (تضاد) هر ملتتی که مردم صاحب قلم نداشت (کنایه) ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت (ایهام)	۰/۲۵
۱۵	در کدام یک از بیت های زیر آرایه «حسن تعلیل» وجود دارد؟ دلیل خود را بنویسید. الف) تا چشم بشر نبیندت روی ب) برکن ز بن این بنا که باید بنهفته به ابر، چهر دلبد از ریشه بنای ظلم برکند	۰/۵
۱۶	در بیت زیر، آرایه درست را از کمانک مقابل آن، انتخاب کنید. آتش عشق است کاندر نی فتاد جوشش عشق است کاندر می فتاد (تشبیه / جناس همسان)	۰/۲۵
۱۷	در بیت زیر، مفهوم نمادین «رود» و «دریا» را بنویسید. «چون رود امیدوارم بی تابم و بی قرارم من می روم سوی دریا، جای قرار من و تو»	۰/۵
۱۸	درباره «تلمیح» به کاررفته در بیت زیر، یک سطر توضیح دهید. «طاووس باغ قدسم، نی بوم این خرابه آن جاست جلوه گاهم، این جا چه کار دارم؟»	۰/۵
۱۹	نام پدیدآورنده هریک از آثار زیر را بنویسید. الف) فی حقیقه العشق: ب) سانتاماریا:	۰/۵

تعداد صفحه: ۵	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۲۱	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خردادماه سال ۱۳۹۹	

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

قلمرو فکری (۵/۶ نمره)

معنی هریک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.

۲۰	عشق به همه جایی مأوا نکند و به هر دیده، روی ننماید.	۰/۵
۲۱	یکی از صاحب‌دلان سر به جیب مراقبت فروبرده بود.	۰/۵
۲۲	مزینان را بر انگاره عشق آبادش ساخته‌اند و هنوز بر همان مَهر و نشان است که بود.	۰/۵
۲۳	کز این دو یکی گر شود نابه‌کار / از آن پس که خواند مرا شهریار؟!	۰/۵
۲۴	شیرمرد عرصه ناوردهای هول / ... طعمه دام و دهانِ خوان هشتم بود	۰/۷۵
۲۵	صدهزاران سایه جاوید، تو / گم شده بینی ز یک خورشید، تو	۰/۷۵

به پرسش‌های مربوط به درک مطلب پاسخ دهید.

۲۶	نوشته «از بیم عقرب جراره دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیه حکومت سرهنگ ها پناه ببرد»، کدام یک از ضرب‌المثل‌های زیر را به یاد می‌آورد؟ الف) دست بالای دست بسیار است. / ب) از چاله به چاه افتاد.	۰/۲۵
۲۷	متن‌های زیر، بر چه مفهوم مشترکی تأکید دارند؟ ❖ «در کف‌ها کاسه زیبایی، / بر لب‌ها تلخی دانایی / شهر تو جای دگر / ره می‌بر با پای دگر» ❖ «آن باغ پر از گل‌های رنگین و معطر شعر و خیال و الهام و احساس در سموم سرد این عقل بی‌درد و بی‌دل پژمرد.»	۰/۵
۲۸	مفهوم کلی مصراع دوم بیت زیر را بنویسید. «گفت: می بسیار خوردی، زان چنین بی‌خود شدی / گفت: ای بیهوده‌گو، حرف کم و بسیار نیست»	۰/۲۵
۲۹	در شعر زیر، شاعر دلیل بیدار شدن هر ساله نوبهار را چه می‌داند؟ هر سال چو نوبهار خرم / بیدار شود ز خواب نویشین تا باز کند به روی عالم / دیباچه خاطرات شیرین از لاله دهد به سبزه زیور / ای دوست مرا به خاطر آور	۰/۵
۳۰	مفهوم مشترک بیت‌های زیر را بنویسید. الف) شو و منفجر ای دل زمانه / وان آتش خود نهفته میسند ب) دلا خموشی چرا؟ / چو خم نجوشی چرا؟ / برون شد از پرده راز، تو پرده پوشی چرا؟	۰/۵
۳۱	با توجه به بیت زیر، رفتار سرنوشت با آزادگان چگونه است؟ «ضربت گردون دون آزادگان را خسته کرد / کو دل آزاده ای کز تیغ او مجروح نیست»	۰/۵
۳۲	با توجه به بیت «در پیشگاه اهل خرد نیست محترم / هر کس که فکر جامعه را محترم نداشت»، در نظر خردمندان چه کسی محترم است؟	۰/۵

ادامه سوالات در صفحه چهارم

تعداد صفحه: ۵	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۲۱	دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خردادماه سال ۱۳۹۹

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

بخش انتخابی (۸ نمره)

❖ دانش آموز عزیز، برای کسب (۴ نمره) از سوالات ۳۳ تا ۴۸، فقط ۸ سوال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید.

قلمرو زبانی (۳ نمره)

۰/۵	۳۳	با توجه به بیت‌های زیر، به پرسش‌های داده شده، پاسخ دهید. «تو قلب فسرده زمینی از درد ورم نموده یک چند بگن ز پی این اساس تزویر بگسل ز پی این نژاد و پیوند» الف) نوع کدام یک از ترکیب‌های «قلب فسرده» و «قلب زمین»، اضافی است؟ ب) یک ترکیب وصفی در بیت دوم بیابید و بنویسید.
۰/۵	۳۴	در سروده «رخش بی مانند، با هزارش یادبود خوب خوابیده است»، الف) در گروه اسمی «هزارش یادبود خوب»، هسته گروه اسمی را تعیین کنید. ب) در گروه اسمی «رخش بی مانند»، نوع وابسته پسین را بنویسید.
۰/۵	۳۵	در بیت «همه از بهر تو سرگشته و فرمانبردار الف) کدام فعل حذف شده است؟ ب) نوع حذف را بنویسید.
۰/۵	۳۶	با توجه به نوشته زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «مرا به یاد بی‌ثباتی فلک بوقلمون و شغاف مردم دون و وقاحت این مصطفای بدقواره انداخته بود.» الف) معنای واژه «دون» چیست؟ ب) در کدام واژه «نادرستی املائی» دیده می‌شود؟
۰/۵	۳۷	با توجه به سروده زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «و در بهاران، عشق من! / خنده ات را می‌خواهم / چون گلی که در انتظارش بودم» الف) مفهوم «ان» را در واژه «بهاران» بنویسید. ب) مرجع ضمیر شخصی پیوسته «ش» در واژه انتظارش چیست؟
۰/۵	۳۸	در هریک از جمله‌های مرکب زیر، جمله وابسته (پیرو) را مشخص کنید. الف) اگر امروز بیشتر از این به ما بخورانید، همین جا وبال جانت می‌گردیم. ب) جامه ای بود که درزی ازل به قامت زیبای جناب ایشان دوخته بود.

قلمرو ادبی (۲ نمره)

۰/۵	۳۹	در سروده «مرد نقال - آن صدایش گرم / آن سکوتش ساکت و گیرا / و دمش، چنان حدیث آشنایش گرم - راه می‌رفت و سخن می‌گفت /» الف) در ترکیب «صدایش گرم»، کدام آرایه ادبی وجود دارد؟ ب) واژه‌های «نای» و «دم» کدام آرایه ادبی را ایجاد کرده است؟
۰/۵	۴۰	در سروده «اما خنده ات که رها می‌شود / و پروازکنان در آسمان مرا می‌جوید / تمامی درهای زندگی را / به رویم می‌گشاید»، الف) ترکیب «درهای زندگی»، یک اضافه استعاره است یا تشبیه؟ ب) مفهوم کنایه «در به روی کسی گشودن» را بنویسید.

ادامه سؤالات در صفحه پنجم

تعداد صفحه: ۵	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۲۱	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خردادماه سال ۱۳۹۹	

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۴۱	در بین آثار زیر، نام پدیدآورنده دو اثر در مقابل آن درست نوشته شده است؛ آن دو را مشخص کنید. (فیه مافیه: مولوی) - (منطق الطیر: سنایی غزنوی) - (قصه شیرین فرهاد: ابوالقاسم لاهوتی) - (تیرانا: محمدرضا رحمانی) - (دری به خانه خورشید: احمد عربلو)	۰/۵
----	---	-----

۴۲	نام پدیدآورنده هریک از آثار زیر را بنویسید. الف) قصه های دوشنبه: (ب) ارمیا:	۰/۵
----	--	-----

قلمرو فکری (۳ نمره)

معنی هریک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.

۴۳	سرّ من از ناله من دور نیست لیک چشم و گوش را آن نور نیست	۰/۵
----	--	-----

۴۴	مرغان جملگی شیدا شدند؛ بهانه ها یک سو نهادند.	۰/۵
----	---	-----

۴۵	(عشق جاودانی) همواره عشق قدیم را موضوع صحیفه شعر خود می گرداند.	۰/۵
----	---	-----

۴۶	در هریک از موارد زیر، مفهوم بخش های مشخص شده را بنویسید. الف) در اواخر عمر با بنده مالوف بودند و کاسه کوزه یکی شده بودیم. ب) پشت دستم را داغ کردم که تا من باشم دیگر پیرامون ترفیع رتبه نگردم.	۰/۵
----	--	-----

۴۷	در جدول زیر، هر یک از متن ها، با کدام یک از مفاهیم مقابل خود، تناسب معنایی دارد؟	۰/۵												
	<table border="1"> <tr> <td>الف</td> <td>«ستاره ضعیفی در شبستان تیره و تار درونم درخشیدن گرفت.»</td> <td>(۱) امیدوار شدن</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>(۲) رها شدن از ضعف و ناتوانی</td> </tr> <tr> <td>ب</td> <td>«اگر خونین دلی از جور ایام لب خندان بیاور چون لب جام»</td> <td>(۱) بردباری در برابر مشکلات روزگار</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>(۲) توصیه به شادی در هنگام سختی</td> </tr> </table>	الف	«ستاره ضعیفی در شبستان تیره و تار درونم درخشیدن گرفت.»	(۱) امیدوار شدن			(۲) رها شدن از ضعف و ناتوانی	ب	«اگر خونین دلی از جور ایام لب خندان بیاور چون لب جام»	(۱) بردباری در برابر مشکلات روزگار			(۲) توصیه به شادی در هنگام سختی	
الف	«ستاره ضعیفی در شبستان تیره و تار درونم درخشیدن گرفت.»	(۱) امیدوار شدن												
		(۲) رها شدن از ضعف و ناتوانی												
ب	«اگر خونین دلی از جور ایام لب خندان بیاور چون لب جام»	(۱) بردباری در برابر مشکلات روزگار												
		(۲) توصیه به شادی در هنگام سختی												

۴۸	با توجه به بیت «جهاندار، سودابه را پیش خواند الف) منظور از «جهاندار» کیست؟ ب) معادل امروزی «با سیاوش به گفتن نشاند»، چیست؟	۰/۵
----	--	-----

۲۴	موفق باشید.	جمع نمره
----	-------------	----------

تعداد صفحه: ۳	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۹۹/۰۳/۲۱	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خردادماه سال ۱۳۹۹	
نمره			ردیف

بخش الزامی

همکاران گرامی، خدا قوت! لطفاً به موارد درست مشابه، نمره اختصاص دهید.

قلمرو زبانی (۵/۵ نمره)

۱	الف) پوشیده، پنهان، ص ۴۷، ۲۵/۰ (ب) می فروش، ص ۱۹، ۲۵/۰ ج) ضربه، ضربه زدن، ص ۸۷، ۲۵/۰ د) اضطراب ناشی از گرما و حرارت، گرمی و حرارت، ص ۱۰۴، ۲۵/۰	۱
۰/۲۵	اورند، ص ۳۵	۲
۰/۲۵	گزینه یک (با واژه تزویر)، ص ۱۱۲	۳
۰/۵	الف) خوار، ۲۵/۰، ص ۱۰۱ ب) منسوب، ۲۵/۰، ص ۱۳	۴
۰/۲۵	۱) بچه ها هم انگار از دست آن ذله شده بودند و تکبیر می گفتند. ص ۹۲ ۲) شبه = شبخ ۳) جسّه = جثّه ۴) رمغ = رمق	۵
۰/۷۵	بائع: باسق، ص ۱۲، ۲۵/۰ بساط تحویه: تهویه، ص ۸۰، ۲۵/۰؛ روزه خوانی و نوحه سرایی: روضه، ص ۹۷، ۲۵/۰	۶
۰/۲۵	مضاف الیه، ص ۱۰۵	۷
۰/۵	بسیار: قید صفت، ص ۶۳، ۲۵/۰؛ سطر: ممیز، ص ۶۳، ۲۵/۰	۸
۰/۲۵	۴، ص ۵۴	۹
۰/۵	الف) درست، ۲۵/۰، ص ۹۲ ب) نادرست، ص ۹۲	۱۰
۰/۵	الف) عطف، ۲۵/۰، ص ۸۴ ب) ربط، ۲۵/۰، ص ۸۴	۱۱
۰/۵	الف) مفعول، ۲۵/۰، ص ۲۷ ب) بدل، ۲۵/۰، ص ۱۲۰	۱۲

قلمرو ادبی (۴ نمره)

۱/۵	الف) تا در زمانه باقی است آواز باد و باران، ۵/۰، ص ۵۷ ج) فدای نام تو بود و نبودم؛ میهن ای میهن! ۵/۰، ص ۱۱۷ ب) خورشید رفته است سر شب سراغ ماه، ۵/۰، ص ۹۶	۱۳
۰/۲۵	گزینه ۴، ص ۲۷	۱۴
۰/۵	الف، ۲۵/۰، شاعر ارتفاع قله دماوند را برای این می داند که می خواهد مردم صورتش را نبینند. ۲۵/۰، ص ۳۴	۱۵
۰/۲۵	تشبیه، ص ۴۷ (تشبیه عشق به آتش)	۱۶
۰/۵	رود: جریان های انقلابی، ۲۵/۰ دریا: وحدت و یکپارچگی، ۲۵/۰، ص ۸۵	۱۷
۰/۵	اشاره به این باور که طاووس پرنده ای بهشتی بوده است، اما به خاطر همدستی با ابلیس از بهشت رانده شده است. ص ۱۲۷	۱۸
۰/۵	الف) شهاب الدین سهروردی، ۲۵/۰، ص ۵۲ ب) مهدی شجاعی، ۲۵/۰، ص ۹۳	۱۹

ادامه پاسخ ها در صفحه دوم

باسمه تعالی

تعداد صفحه: ۳	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۹۹/۰۳/۲۱	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خردادماه سال ۱۳۹۹	
نمره	ردیف		

قلمرو فکری (۵/۶ نمره)

۰/۵	عشق در هر جایی پناه نمی گیرد (عشق در دل هرکسی جای نمی گیرد) ۰/۲۵ و به چشم هرکسی نمایان نمی شود. ۰/۲۵، ص ۵۲	۲۰
۰/۵	یکی از عارفان در حال تفکر عارفانه و توجه به حق بود. ص ۱۴	۲۱
۰/۵	مزیان را به طرح و نقشه عشق آباد ساخته اند ۰/۲۵ و از قدیم هیچ تغییری نکرده است. (هنوز به همان شکل و طرح قدیم است) ۰/۲۵؛ ص ۷۰	۲۲
۰/۵	که اگر یکی از این دو نفر (سودابه یا سیاوش) گناهکار شناخته شود، ۰/۲۵ پس از آن کسی من را پادشاه نمی شمارد. ۰/۲۵، ص ۱۰۱	۲۳
۰/۷۵	رستم، پهلوان میدان نبردهای ۰/۲۵ هراسناک، ۰/۲۵ در چاه (دام مرگ) گرفتار شده بود. ۰/۲۵، ص ۱۱۰ و ۱۱۲	۲۴
۰/۷۵	در مرحله فنا (هفتم) همه پدیده‌هایی که سایه‌هایی بر چهره خداوند بودند، ۰/۲۵ با آشکار شدن خورشید حق، ۰/۲۵ از بین می روند و حق آشکار می گردد. ۰/۲۵، ص ۱۲۵	۲۵
۰/۲۵	(ب) از چاله به چاه افتاد. ص ۶۲	۲۶
۰/۵	عقل و نگاه عاقلانه، زیبایی پدیده‌های هستی را زایل می کند. (نفی خرد در نگاه به زیبایی‌های جهان). ص ۷۶ و ۷۳	۲۷
۰/۲۵	گناه، کم یا زیاد آن، هر دو ناپسند است. ص ۱۹	۲۸
۰/۵	برای یادآوری خاطرات شیرین مردم جهان، ص ۹۵	۲۹
۰/۵	توصیه به اعتراض یا ترک سکوت یا آشکار ساختن حرف درون، ص ۳۷	۳۰
۰/۵	روزگار و فلک، همه انسان‌های آزاده را مورد آسیب و رنجش قرار می دهد. ص ۱۰۷	۳۱
۰/۵	کسی که به افکار مردم جامعه احترام بگذارد. ص ۲۷	۳۲

بخش انتخابی (۸ نمره)

قلمرو زبانی (۳ نمره)

۰/۵	(ب) این اساس یا این نژاد یا این پیوند ۰/۲۵، ص ۳۵	۳۳
۰/۵	(ب) صفت، ۰/۲۵، ص ۱۱۳	۳۴
۰/۵	(ب) معنوی، ص ۱۲	۳۵
۰/۵	(ب) شقاوت: شقاوت، ۰/۲۵، ص ۱۳۹	۳۶
۰/۵	(الف) زمان (هنگام بهار)، ۰/۲۵ (ب) گل، ۰/۲۵، ص ۱۵۱	۳۷
۰/۵	(الف) امروز بیشتر از این به ما بخورانید، ۰/۲۵، ص ۱۳۶؛ (ب) درزی ازل به قامت زیبای جناب ایشان دوخته بود. ۰/۲۵، ص ۱۳۷	۳۸

قلمرو ادبی (۲ نمره)

۰/۵	(ب) مجاز، ۰/۲۵، ص ۱۰۹	۳۹
۰/۵	(ب) یاری کردن، امیدوار ساختن، ۰/۲۵، ص ۱۵۰	۴۰
۰/۵	(تیرانا: محمدرضا رحمانی)، ۰/۲۵، ص ۸۷	۴۱
۰/۵	(ب) رضا امیرخانی، ۰/۲۵، ص ۱۴۷	۴۲

ادامه پاسخ‌ها در صفحه سوم

باسمه تعالی

تعداد صفحه: ۳	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۹۹/۰۳/۲۱	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خردادماه سال ۱۳۹۹	
نمره			ردیف

قلمرو فکری (۳ نمره)

۰/۵	راز من را از ناله های عارفانه من می توان دریافت: ۰/۲۵ اما چشم و گوش ظاهری توان درک آن را ندارد. ۰/۲۵، ص ۴۶	۴۳
۰/۵	همه پرندهگان عاشق (دیدار سیمرخ) شدند ۰/۲۵ و بهانه جویی را کنار گذاشتند. ۰/۲۵، ص ۱۲۲	۴۴
۰/۵	عاشق واقعی همیشه زیبایی های عشق اول و قدیم را، ۰/۲۵ موضوع کتاب یا دیوان شعر خود قرار می دهد. ۰/۲۵، ص ۱۵۵	۴۵
۰/۵	الف) صمیمی شده بودیم، ۰/۲۵، ص: ۱۳۷ ب) پشیمان شدن از کاری، ۰/۲۵، ص ۱۴۰	۴۶
۰/۵	الف) (۱) (امیدوار شدن)، ۰/۲۵، ص ۱۳۶ ب) (۲) (توصیه به شادی در هنگام سختی)، ۰/۲۵، ص ۱۵۳	۴۷
۰/۵	الف) کیکاووس (پدر سیاوش)، ۰/۲۵، ب) روبه رو کرد، ۰/۲۵، ص ۱۰۰	۴۸
۲۴	موفق باشید . جمع نمره	

تعداد صفحه: ۴	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	نام و نام خانوادگی:	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۹		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۰/۷۵	۱	معنی هریک از واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) تن ز جان و جان ز تن مستور نیست ب) گفت: «والی از کجا در خانه خمار نیست؟» ج) پادشاه هر زخمه سنگی را دست های کریم تو میوه ای چند شیرین ایثار کند.
۰/۲۵	۲	برای واژه مشخص شده مصراع «سریر ملک عطا داد کردگار تو را»، یک برابر معنایی در بیت زیر، بیابید. «برکش ز سر این سپید معجر بنشین به یکی کبود اورند»
۰/۲۵	۳	متضاد واژه «یکرنگی» در کدام گزینه دیده می شود؟ ۱) که نبایستی بگوید هیچ / بس که بی شرمانه و پست است این تزویر ۲) ور پرسی راست، گویم راست / قصه بی شک راست می گوید ۳) و صدای شوم و نامردانه اش در چاهسار گوش می پیچید ۴) خواه روز صلح و بسته مهر را پیمان / خواه روز جنگ و خورده بهر کین سوگند
۰/۵	۴	املائی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) که دوزخ مرا زین سخن گشت (خوار/خار) ب) واصفان حلیه جمالش به تحیر (منسوب / منسوب)
۰/۲۵	۵	در همه گزینه ها به جز گزینه نادرستی املائی دیده می شود. ۱) بچه ها هم انگار از دست آن ذله شده بودند و تکبیر می گفتند. ۲) تنها و تنها برای تعلیم گرفتن، شبه شما را در میان تاریکی تعقیب می کردم. ۳) عمق گودال آن قدر نبود که بتواند جسده آدمی را در خود بگیرد. ۴) به سمت خاکریز می رفتند و آخرین رمغ هایشان را در آخرین فشنگ هایشان می ریختند.
۰/۵	۶	در گروه کلمه های زیر، دو مورد نادرستی املائی وجود دارد؛ درست هریک را بنویسید. فخر و مباهات - بساط تحویه - برجسته ترین شاگرد حوضه - سورت سرمای دی - بی خردان سفله
۰/۵	۷	با توجه به نوشته زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. «مرا به یاد بی ثباتی فلک بوقلمون و شغوت مردم دون و وقاحت این مصطفای بدقواره انداخته بود.» الف) معنای واژه «دون» چیست؟ ب) در کدام واژه، نادرستی املائی دیده می شود؟
۰/۵	۸	در هریک از موارد زیر، نقش دستوری واژه مشخص شده را بنویسید. الف) هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت ب) پرندگان، جملگی مشتاق دیدار سیمرغ شدند.
۰/۲۵	۹	الگوی ساخت همه گزینه ها به جز جمله گزینه «نهاد + مفعول + مسند + فعل» است. ۱) عشق حقیقی، دل و جان را پاک می گرداند. ۲) محبت به غایت را عشق خوانند. ۳) برخی عاشق را دیوانه می پندارند. ۴) عشق از بهر این معنی فرض راه آمد.
۰/۵	۱۰	با توجه به سروده زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. «و در بهاران، عشق من! / خنده ات را می خواهم / چون گلی که در انتظارش بودم» الف) مفهوم «ان» را در واژه «بهاران» بنویسید. ب) مرجع ضمیر شخصی پیوسته «ش» در واژه انتظارش چیست؟

ادامه سؤالات در صفحه دوم

تعداد صفحه: ۴	رشته: ریاضی-فیزیک و علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	نام و نام خانوادگی:	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۹		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱۱	در سروده «رخش بی مانند، با هزارش یادبود خوب خوابیده است»، الف) در گروه اسمی «هزارش یادبود خوب»، هسته را تعیین کنید. ب) در گروه اسمی «رخش بی مانند»، نوع وابسته پسین چیست؟	۰/۵
۱۲	در هریک از جمله‌های مرکب زیر، جمله وابسته (پیرو) را مشخص کنید. الف) اگر امروز بیشتر از این به ما بخورانید، همین جا وبال جانت می گردیم. ب) جامه ای بود که درزی ازل به قامت زیبای جناب ایشان دوخته بود.	۰/۵
۱۳	در بیت «همه از بهر تو سرگشته و فرمانبردار نوع حذف فعل، به قرینه «لفظی» است یا «معنوی»؟ شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری»	۰/۲۵
۱۴	باتوجه به نوشته زیر، درستی یا نادرستی موارد داده شده را تعیین کنید. «عشق کردم از اینکه فهمیده اید، انهدام آن تیربار، کار من بوده است.» الف) زمان هر دو فعل «فهمیده اید» و «بوده است»، ماضی نقلی است. ب) در گروه اسمی «انهدام آن تیربار»، واژه «تیربار» هسته گروه اسمی است.	۰/۵
۱۵	حرف «و»، در کدام یک از مصراع های زیر، حرف ربط یا پیوند است؟ الف) امروز می آید از باغ بوی بهار من و تو ب) دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ	۰/۲۵
۱۶	در نوشته های زیر، نوع وابسته وابسته مشخص شده را تعیین کنید. الف) بر بالای آن، با خط بسیار روشن، دو سطر مطلب زیبا نوشته شده بود. ب) در قلب آن کویر بی فریاد، سر در حلقوم چاه می برد.	۰/۷۵
ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۱۷	مصراع دوم هریک از بیت های زیر را بنویسید. الف) وین نغمه محبت بعد از من و تو ماند ب) ماه آمده به دیدن خورشید، صبح زود ج) تو بودم کردی از نابودی و با مهر پروردی	۱/۵
۱۸	آرایه ذکر شده در مقابل همه ابیات، به جز گزینه درست است. ۱) چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان ۲) گفت: « باید حد زند هشیار مردم، مست را» ۳) در دفتر زمانه فتد نامش از قلم ۴) با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان (اسلوب معادله) گفت: « هشیاری بیار، اینجا کسی هشیار نیست» (تضاد) هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت (کنایه) ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت (ایهام)	۰/۲۵
۱۹	درباره «تلمیح» به کاررفته در بیت زیر، یک سطر توضیح دهید. «طاووس باغ قدسم، نی بوم این خرابه آن جاست جلوه گاهم، این جا چه کار دارم؟»	۰/۵
۲۰	آرایه درست را از کمانک مقابل بیت زیر انتخاب کنید. آتش عشق است کاندر نی فتاد جوشش عشق است کاندر می فتاد (تشبیه / جناس همسان)	۰/۲۵
ادامه سؤالات در صفحه سوم		

تعداد صفحه: ۴	رشته: ریاضی-فیزیک و علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۲۱	دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۹

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۲۱	در بیت زیر، مفهوم نمادین «رود» و «دریا» را بنویسید. «چون رود امیدوارم بی تابم و بی قرارم من می روم سوی دریا، جای قرار من و تو»	۰/۵
۲۲	در کدام یک از بیت‌های زیر، آرایه «حسن تعلیل» وجود دارد؟ دلیل خود را بنویسید. الف) تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهر دل‌بند ب) برگن ز بن این بنا که باید از ریشه بنای ظلم برکند	۰/۵
۲۳	در متن زیر، یک کنایه بیابید و مفهوم آن را بنویسید. «یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد.»	۰/۵
۲۴	در بین آثار زیر، نام پدیدآورنده دو اثر در مقابل آن درست نوشته شده است؛ آن دو را مشخص کنید. (فیه مافیه: مولوی) - (منطق الطیر: سنایی غزنوی) - (قصه شیرین فرهاد: ابوالقاسم لاهوتی) - (تیرانا: محمدرضا رحمانی) - (دری به خانه خورشید: احمد عربلو)	۰/۵
۲۵	نام پدیدآورنده هریک از آثار زیر را بنویسید. الف) قصه های دوشنبه: (ب) فی حقیقة العشق:	۰/۵

ج) قلمرو فکری (۸ نمره)

معنی هریک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.

۲۶	عشق به همه جایی مأوا نکند و به هر دیده، روی ننماید.	۰/۵
۲۷	یکی از صاحب‌دلان سر به جیب مراقبت فروبرده بود.	۰/۵
۲۸	پشت دستم را داغ کردم که تا من باشم دیگر پیرامون ترفیع رتبه نگردم.	۰/۵
۲۹	مرغان جملگی شیدا شدند؛ بهانه ها یک سو نهادند.	۰/۵
۳۰	سرّ من از ناله من دور نیست لیک چشم و گوش را آن نور نیست	۰/۵
۳۱	انصاف و عدل داشت موافق بسی ولی چون فرخی، موافق ثابت قدم نداشت	۰/۵
۳۲	چاه چونان ژرفی و پهناش، بی شرمی اش ناباور	۰/۵
۳۳	صدهزاران سایه جاوید، تو گم شده بینی ز یک خورشید، تو	۰/۵

به پرسش‌های مربوط به درک مطلب پاسخ دهید.

۳۴	نوشته «از بیم عقرب جرّاره دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیة حکومت سرهنگ ها پناه ببرد.» کدام یک از ضرب‌المثل‌های زیر را به یاد می آورد؟ الف) دست بالای دست بسیار است. ب) از چاله به چاه افتاد.	۰/۲۵
۳۵	متن‌های زیر، بر چه مفهوم مشترکی تأکید دارند؟ ❖ «در کف‌ها کاسه زیبایی، بر لب‌ها تلخی دانایی / شهر تو جای دگر / ره می بر با پای دگر» ❖ «آن باغ پر از گل‌های رنگین و معطر شعر و خیال و الهام و احساس در سموم سرد این عقل بی درد و بی دل پژمرد.»	۰/۵

ادامه سؤالات در صفحه چهارم

تعداد صفحه: ۴	رشته: ریاضی-فیزیک و علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۲۱	دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۹

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره												
۳۶	مفهوم کلی مصراع دوم بیت زیر را بنویسید. «گفت: می بسیار خوردی، زان چنین بی خود شدی گفت: ای بیهوده گو، حرف کم و بسیار نیست»	۰/۵												
۳۷	در شعر زیر، شاعر دلیل بیدار شدن هر ساله نوبهار را چه می داند؟ هر سال چو نوبهار خرم بیدار شود ز خواب نوشین تا باز کند به روی عالم دیباچه خاطرات شیرین از لاله دهد به سبزه زیور ای دوست، مرا به خاطر آورا	۰/۵												
۳۸	مفهوم مشترک بیت های زیر را بنویسید . ❖ «شـــو و منفجـــر ای دل زماـــنه ❖ «دلا خموشی چرا؟ چو خم نجوشی چرا؟ وان آتـــش خـــود نهفته مپسند برون شد از پرده راز، تو پرده پوشی چرا؟»	۰/۵												
۳۹	با توجه به بیت زیر، رفتار سرنوشت با آزادگان چگونه است؟ «ضربت گردون دون آزادگان را خسته کرد کو دل آزاده ای کز تیغ او مجروح نیست»	۰/۵												
۴۰	در جدول زیر، هر یک از متن ها، با کدام یک از مفاهیم مقابل خود، تناسب معنایی دارد؟	۰/۵												
<table border="1"> <tr> <td>الف</td> <td>«ستاره ضعیفی در شبستان تیره و تار درونم درخشیدن گرفت.»</td> <td>(۱) امیدوار شدن</td> </tr> <tr> <td>ب</td> <td>«اگر خونین دلی از جور ایام لب خندان بیاور چون لب جام»</td> <td>(۲) رها شدن از ضعف و ناتوانی</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>(۱) سختی کشیدن و بردباری در راه کمال</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>(۲) توصیه به شادی در هنگام سختی</td> </tr> </table>			الف	«ستاره ضعیفی در شبستان تیره و تار درونم درخشیدن گرفت.»	(۱) امیدوار شدن	ب	«اگر خونین دلی از جور ایام لب خندان بیاور چون لب جام»	(۲) رها شدن از ضعف و ناتوانی			(۱) سختی کشیدن و بردباری در راه کمال			(۲) توصیه به شادی در هنگام سختی
الف	«ستاره ضعیفی در شبستان تیره و تار درونم درخشیدن گرفت.»	(۱) امیدوار شدن												
ب	«اگر خونین دلی از جور ایام لب خندان بیاور چون لب جام»	(۲) رها شدن از ضعف و ناتوانی												
		(۱) سختی کشیدن و بردباری در راه کمال												
		(۲) توصیه به شادی در هنگام سختی												
۴۱	در بیت زیر، به نظر شاعر، «عاشق نبودن» برابر با چیست؟ «بی عشق زیستن را جز نیستی، چه نام است؟ یعنی اگر نباشی، کار دلم تمام است»	۰/۲۵												
۴۲	در بیت زیر، شاعر بر کدام ویژگی عشق تأکید دارد؟ «یک قصه بیش نیست غم عشق وین عجب کز هر زبان که می شنوم نامکرر است»	۰/۵												
۲۰	موفق باشید	جمع نمره												

تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی-فیزیک و علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۲۱	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۹	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

همکاران گرامی، خدا قوت! لطفاً به پاسخ های درست مشابه، نمره اختصاص دهید.

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱	الف) پوشیده، پنهان، ص ۴۷، ۰/۲۵ (ب) می فروش، ص ۱۹، ۰/۲۵ (ج) ضربه، ضربه زدن، ص ۸۷، ۰/۲۵	۰/۷۵
۲	اورند، ص ۳۵	۰/۲۵
۳	گزینه ۱ (با واژه تزویر)، ص ۱۱۲	۰/۲۵
۴	الف) خوار، ۰/۲۵، ص ۱۰۱ (ب) منسوب، ۰/۲۵، ص ۱۳	۰/۵
۵	(۱) بچه ها هم انگار از دست آن ذله شده بودند و تکبیر می گفتند. ص ۹۲ نادرستی های سایر گزینه ها (۲) شبه = شبیح (۳) جسّه = جثّه (۴) رمغ = رمق	۰/۲۵
۶	بساط تحویه: تهویه، ، ۰/۲۵، ص ۸۰ ؛ برجسته ترین شاگرد حوضه: حوزه، ۰/۲۵، ص ۷۰	۰/۵
۷	الف) پست و فرومایه، ۰/۲۵ (ب) شقاوت: شقاوت، ۰/۲۵، ص ۱۳۹	۰/۵
۸	الف) مفعول، ۰/۲۵، ص ۲۷ (ب) بدل، ۰/۲۵، ص ۱۲۰	۰/۵
۹	(۴) عشق از بهر این معنی فرض راه آمد. ص ۵۴	۰/۲۵
۱۰	الف) زمان یا موسم بهار، ۰/۲۵ (ب) گل، ۰/۲۵، ص ۱۵۱	۰/۵
۱۱	الف) یادبود، ۰/۲۵ (ب) صفت، ۰/۲۵، ص ۱۱۵	۰/۵
۱۲	الف) امروز بیشتر از این به ما بخورانید، ۰/۲۵، ص ۱۳۶ ؛ (ب) درزی ازل به قامت زیبای جناب ایشان دوخته بود. ۰/۲۵، ص ۱۳۷	۰/۵
۱۳	معنوی، ۰/۲۵، ص ۱۳	۰/۲۵
۱۴	الف) درست، ۰/۲۵، ص ۹۲ (ب) نادرست، ۰/۲۵، ص ۹۲	۰/۵
۱۵	(ب) یا «دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ»، ۰/۲۵، ص ۸۴	۰/۲۵
۱۶	الف) بسیار: قید صفت، ۰/۲۵، سطر: ممیز، ۰/۲۵، ص ۶۲ (ب) آن: صفت مضاف الیه، ۰/۲۵، ص ۷۳	۰/۷۵

(ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۷	الف) تا در زمانه باقی است آواز باد و باران، ۰/۵، ص ۵۷ (ب) خورشید رفته است سر شب سراغ ماه، ۰/۵، ص ۹۶ (ج) فدای نام تو بود و نبودم؛ میهن ای میهن! ۰/۵، ص ۱۱۷	۱/۵
۱۸	گزینه ۴، ص ۲۷	۰/۲۵
۱۹	اشاره به این باور که طاووس پرنده ای بهشتی بوده است، اما به خاطر همدستی با ابلیس از بهشت رانده شده است. ص ۱۲۷	۰/۵
۲۰	تشبیه، ص ۴۷ (تشبیه عشق به آتش)	۰/۲۵
۲۱	رود: جریان های انقلابی، ۰/۲۵ دریا: وحدت و یکپارچگی، ۰/۲۵، ص ۸۵	۰/۵
۲۲	الف، ۰/۲۵، شاعر ارتفاع قلّه دماوند را برای این می داند که می خواهد مردم صورتش را نبینند. ۰/۲۵، ص ۳۴	۰/۵
۲۳	به روم چشم داشت: به (امپراتوری) روم توجه داشت و از آن پیروی می کرد. یا چشم زدن: حساب بردن و ترسیدن، ص ۶۲	۰/۵
۲۴	(فیه مافیه: مولوی)، ۰/۲۵، ص ۵۱ (تیرانا: محمدرضا رحمانی)، ۰/۲۵، ص ۸۷	۰/۵

ادامه پاسخ ها در صفحه دوم

تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی-فیزیک و علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۲۱	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۹	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
نمره			
۲۵	الف) آلفونس دوده، ۰/۲۵، ص ۱۶۲ (ب) شیخ شهاب الدین سهروردی، ۰/۲۵ ص ۵۳		
ج) قلمرو فکری (۸ نمره)			
۲۶	عشق در هر جایی پناه نمی گیرد (عشق در دل هرکسی جای نمی گیرد) ۰/۲۵ و به چشم هرکسی نمایان نمی شود. ۰/۲۵، ص ۵۲		
۲۷	یکی از عارفان در حال تفکر عارفانه و توجه به حق بود. ص ۱۴		
۲۸	پشیمان شدم ۰/۲۵ که بعد از این دیگر، به دنبال درجه گرفتن (بالا رفتن مقام و درجه) نروم. ۰/۲۵ ص ۱۴۰		
۲۹	همه پرندهگان عاشق (دیدار سیمرغ) شدند ۰/۲۵ و بهانه جویی را کنار گذاشتند. ۰/۲۵، ص ۱۲۲		
۳۰	راز من را از ناله های عارفانه من می توان دریافت: ۰/۲۵ اما چشم و گوش ظاهری توان درک آن را ندارد. ۰/۲۵، ص ۴۶		
۳۱	عدل و دادخواهی موافقان زیادی داشته است ۰/۲۵ اما طرفدار با ثبات و پایداری چون فرخی یزدی نداشته است. ۰/۲۵، ص ۲۷		
۳۲	چاهی که بی شرمی آن ۰/۲۵ مانند پهنا و عمق آن باورنکردنی بود. ۰/۲۵، ص ۱۱۲		
۳۳	در مرحله فنا (هفتم) همه پدیده هایی که سایه هایی بر چهره خداوند بودند، با آشکار شدن خورشید حق، ۰/۲۵ از بین می روند و حق آشکار می گردد. ۰/۲۵، ص ۱۲۵		
۳۴	(ب) از چاله به چاه افتاد. ص ۶۲		
۳۵	عقل و نگاه عاقلانه، زیبایی های هستی را زایل می کند. (نفی خرد در نگاه به زیبایی های جهان)، ص ۷۶ و ۷۳		
۳۶	گناه، (کار حرام) کم یا زیاد آن، هردو ناپسند است. ص ۱۹		
۳۷	برای یادآوری خاطرات شیرین مردم جهان، ص ۹۵		
۳۸	توصیه به اعتراض یا ترک سکوت یا آشکار ساختن حرف درون، ص ۳۷		
۳۹	روزگار و فلک همه انسان های آزاده را مورد آسیب و رنجش قرار می دهد. ص ۱۰۷		
۴۰	الف) (۱) (امیدوار شدن)، ۰/۲۵، ص ۱۳۶ (ب) (۲) (توصیه به شادی در هنگام سختی)، ۰/۲۵، ص ۱۵۳		
۴۱	مرگ و نیستی، ص ۵۶		
۴۲	تازگی و تکراری نبودن سخن عشق، ص ۱۵۶		
۲۰	جمع نمره «موفق باشید»		

تعداد صفحه: ۵	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته : ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس : فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۲۶	نام و نام خانوادگی :	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۹		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

الف) بخش الزامی

دانش آموز عزیز، به سوالات ۱ تا ۲۶ برای کسب (۶ نمره) پاسخ دهید.

قلمرو زبانی (۵/۵ نمره)

۱	معنی هریک از واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) دست <u>انابت</u> به امید اجابت به درگاه حق بردارد. ب) این <u>عده قلیل</u> بر بالای کوه، روشنایی خیره کننده ای دیدند. ج) هفت خوان را ... / آن <u>هریوه</u> خوب و پاک آیین روایت کرد / د) در <u>نفیرم</u> مرد و زن نالیده اند	۱												
۰/۵	جدول زیر را کامل کنید.	۲												
	<table border="1"> <tr> <td>واژه</td> <td>هم آوا</td> <td>مترادف</td> </tr> <tr> <td>غربت</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	واژه	هم آوا	مترادف	غربت									
واژه	هم آوا	مترادف												
غربت														
۰/۷۵	املاي درست هر واژه را از داخل کمانک انتخاب نمایید. الف) چه باک از موج (بحر / بهر) آن را که باشد نوح کشتیبان؟ ب) می دانید که من بیش از همه (مُسر / مُصر) بودم در شنیدن حرف های شما ج) جزیره های کوچک و بزرگ مثل وصله های رنگارنگ بر (تیلسان / طیلسان) آبی مدیترانه دوخته شده است.	۳												
۰/۷۵	در گروه کلمات زیر، سه مورد نادرستی املايي وجود دارد؛ درست هریک را بنویسید. عملیات احداث، یقما و تاراج، چریغ آفتاب، جثّه آدمی، صدای مهیب، آذرم و حیا، سطور و چهارپا، مسلک و روش	۴												
۰/۷۵	در جدول زیر، درست یا نادرست بودن هریک از موارد داده شده را تعیین کنید.	۵												
	<table border="1"> <tr> <td>الف</td> <td>فعل « نیست »، در هردو مصراع بیت زیر، اسنادی است. « سرّ من از ناله من دور نیست لیک چشم و گوش را آن نور نیست »</td> <td>درست</td> <td>نادرست</td> </tr> <tr> <td>ب</td> <td>در بیت زیر واژه « برگ و بار » مفعول است. « دیروز اگر سوخت ای دوست، غم برگ و بار من و تو / امروز می آید از باغ، بوی بهار من و تو »</td> <td>درست</td> <td>نادرست</td> </tr> <tr> <td>ج</td> <td>در گروه اسمی « دوست بسیار مهربان »، واژه « بسیار » صفتِ صفت است.</td> <td>درست</td> <td>نادرست</td> </tr> </table>	الف	فعل « نیست »، در هردو مصراع بیت زیر، اسنادی است. « سرّ من از ناله من دور نیست لیک چشم و گوش را آن نور نیست »	درست	نادرست	ب	در بیت زیر واژه « برگ و بار » مفعول است. « دیروز اگر سوخت ای دوست، غم برگ و بار من و تو / امروز می آید از باغ، بوی بهار من و تو »	درست	نادرست	ج	در گروه اسمی « دوست بسیار مهربان »، واژه « بسیار » صفتِ صفت است.	درست	نادرست	
الف	فعل « نیست »، در هردو مصراع بیت زیر، اسنادی است. « سرّ من از ناله من دور نیست لیک چشم و گوش را آن نور نیست »	درست	نادرست											
ب	در بیت زیر واژه « برگ و بار » مفعول است. « دیروز اگر سوخت ای دوست، غم برگ و بار من و تو / امروز می آید از باغ، بوی بهار من و تو »	درست	نادرست											
ج	در گروه اسمی « دوست بسیار مهربان »، واژه « بسیار » صفتِ صفت است.	درست	نادرست											
۰/۵	با توجه به جمله « بوی شبدرِ دوچین، هوا را عطر آگین ساخته است »، به سؤالات پاسخ دهید. الف) نقش دستوری واژه « عطر آگین » را بنویسید. ب) کدام واژه « صفتِ مضاف الیه » است؟	۶												
۰/۵	در نوشته « بدان که از جمله نام های حُسن یکی « جمال » است و یکی « کمال ». و هر چه موجودند، از روحانی و جسمانی، طالب کمال اند. و هیچ کس نبینی که او را به جمال میلی نباشد »، الف) یک مورد حذف فعل بیابید و بنویسید. ب) مرجع ضمیر « او » را تعیین کنید.	۷												

ادامه سؤالات در صفحه دوم

تعداد صفحه: ۵	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته : ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس : فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۲۶	نام و نام خانوادگی :	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۹	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
نمره			
۸	با توجه به بیت زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب تا شد تهی از خویش و نی اش نام نهادند» الف) بیت را از شیوه «بلاغی» به شیوه «عادی» برگردانید. ب) «واو» ربط (پیوند) در کدام مصراع این بیت به کار رفته است؟		
۰/۵ ۰/۲۵			
قلمرو ادبی (۴ نمره)			
۹	مصراع دوم هریک از بیت‌های زیر را بنویسید. الف) اگر مستم اگر هشیار اگر خوابم اگر بیدار ب) لبریز زندگی است نفس‌های آخرت		
۱		
۱۰	کدام گزینه، بیت «باز آ که در هوایت خاموشی جنونم» را کامل می کند؟ الف) لبخند گاه گاهت صبح ستاره باران ب) فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران ج) بیداری ستاره در چشم جویباران د) ای مهربان تر از برگ در بوسه های باران		
۰/۵			
۱۱	هریک از آرایه های «تلمیح ، مجاز و اسلوب معادله» در کدام بیت، دیده می شود؟ ۱) از دست و زبان که برآید کز عهده شکرش به درآید ۲) عشق بر یک فرش بنشاند گدا و شاه را سیل، یکسان می کند پست و بلند راه را ۳) آتش ابراهیم را نبود زیان هر که نمرودی است، گو می ترس از آن		
۰/۷۵			
۱۲	آرایه مشترک در دو مصراع زیر چیست؟ الف) با شیر سپهر بسته پیمان ب) پنهان مکن آتش درون را		
۰/۲۵			
۱۳	با توجه به نوشته زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «زمزمه لطیف و ملایم شما گمان مرا تأیید کرد. کجا می توانست مخفیگاه من باشد، در زمانی که ماه داشت سربلند از پشت ابرهای تیره بیرون می آمد؟» الف) کدام واژه دارای آرایه «تشخیص» است؟ ب) در کدام قسمت، آرایه «حس آمیزی» دیده می شود؟		
۰/۵			
۱۴	هریک از بیت‌های زیر، دارای کدام زمینه حماسه است؟ الف) «سیاوش سیه را به تندی بتاخت نشد تنگ‌دل، جنگ آتش بساخت» ب) «بدان گاه سوگند پرمايه شاه چنین بود آیین و این بود راه»		
۰/۵			
۱۵	نام پدیدآورنده هر یک از آثار زیر را بنویسید. الف) تمهیدات ب) در حیاط کوچک پاییز در زندان		
۰/۵			
ادامه سؤالات در صفحه سوم			

تعداد صفحه: ۵	رشته : ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس : فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی :
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۲۶	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۹		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

قلمرو فکری (۵/۶ نمره)

معنی هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.

۱۶	در عشق کسی قدم نهد کیش جان نیست	۰/۵
۱۷	امپراتوری‌های بزرگ هم مانند آدم‌های ثروتمند، معمولاً از سوء هاضمه می‌میرند.	۰/۵
۱۸	بگرای چو اژدهای گرز	۰/۵
۱۹	آن جا در آن برزخ سرد، در کوچه های غم و درد غیر از شب آیا چه می دید چشمان تار من و تو؟	۰/۷۵
۲۰	گفت: «از بهر غرامت جامه ات بیرون کنم» گفت: «پوسیده است، جز نقشی زپود و تار نیست»	۰/۷۵
۲۱	چون فرود آیی به وادی طلب پیشت آید هر زمانی صد تعب	۰/۵

به سؤالات درک مطلب پاسخ دهید.

۲۲	با توجه به سروده «شعر نیست ؛ / این عیار مهر و کین مرد و نامرد است / بی عیار و شعر محض خوب و خالی نیست / الف) مقصود از «شعر محض خوب و خالی» چیست؟ ب) منظور شاعر از قسمت مشخص شده، چیست؟	۰/۵																								
۲۳	در نوشته «پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه روزی به خطای منکر نبرد»، سعدی بر دو صفت الهی تأکید کرده است؛ آن دو را بنویسید.	۰/۵																								
۲۴	مفهوم مشترک دو بیت زیر را بنویسید. «سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق نی، حریف هر که از یاری برید / پرده هایش پرده های ما درید»	۰/۵																								
۲۵	هریک از بیت های ردیف «اول»، با کدام یک از مفاهیم ردیف «دوم»، متناسب است؟ آن ها را به هم ربط دهید. (درستون «دوم»، یک مفهوم اضافی است.)	۱																								
<table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th colspan="2">ردیف اول</th> <th colspan="2">ردیف دوم</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف</td> <td>سیاوش بدو گفت انده مدار / کزین سان بود گردش روزگار</td> <td>۱</td> <td>بیان نابه سامانی های جامعه</td> </tr> <tr> <td>ب</td> <td>گفت: مستی، زان سبب افتان و خیزان می روی / گفت جرم راه رفتن نیست ره هموار نیست</td> <td>۲</td> <td>ابراز خشم بر دشمن</td> </tr> <tr> <td>ج</td> <td>شیر مردی باید این ره را شگرف / زان که ره دور است و دریا ژرف ژرف</td> <td>۳</td> <td>بیگانه ستیزی</td> </tr> <tr> <td>د</td> <td>خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد / زاشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است</td> <td>۴</td> <td>تقدیرگرایی</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>۵</td> <td>بیان دشواری های راه عشق</td> </tr> </tbody> </table>			ردیف اول		ردیف دوم		الف	سیاوش بدو گفت انده مدار / کزین سان بود گردش روزگار	۱	بیان نابه سامانی های جامعه	ب	گفت: مستی، زان سبب افتان و خیزان می روی / گفت جرم راه رفتن نیست ره هموار نیست	۲	ابراز خشم بر دشمن	ج	شیر مردی باید این ره را شگرف / زان که ره دور است و دریا ژرف ژرف	۳	بیگانه ستیزی	د	خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد / زاشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است	۴	تقدیرگرایی			۵	بیان دشواری های راه عشق
ردیف اول		ردیف دوم																								
الف	سیاوش بدو گفت انده مدار / کزین سان بود گردش روزگار	۱	بیان نابه سامانی های جامعه																							
ب	گفت: مستی، زان سبب افتان و خیزان می روی / گفت جرم راه رفتن نیست ره هموار نیست	۲	ابراز خشم بر دشمن																							
ج	شیر مردی باید این ره را شگرف / زان که ره دور است و دریا ژرف ژرف	۳	بیگانه ستیزی																							
د	خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد / زاشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است	۴	تقدیرگرایی																							
		۵	بیان دشواری های راه عشق																							
۲۶	هریک از بیت های زیر، با کدام یک از وادی های عرفانی داخل کمانک، تناسب دارد؟ الف) هشت جنت نیز اینجا مرده ای است / هفت دوزخ همچو یخ افسرده ای است (استغنا/ طلب) ب) صد هزاران سایه جاوید، تو / گم شده بینی زیک خورشید، تو (توحید/ فنا)	۰/۵																								

ادامه سؤالات در صفحه چهارم

تعداد صفحه: ۵	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته : ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس : فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۲۶	نام و نام خانوادگی :	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۹		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

(ب) بخش انتخابی

دانش آموز عزیز، برای کسب (۴ نمره)، از سوال ۲۷ تا ۴۲، فقط ۸ سوال را به دلخواه انتخاب کنید و پاسخ دهید.

قلمرو زبانی (۳ نمره)

۰/۵	۲۷	نقش دستوری ضمائر مشخص شده را در هر مصراع بنویسید. الف) گفت آگه نیستی کز سر درافتادت کلاه ب) که دوزخ میرا زین سخن گشت خوار
۰/۵	۲۸	در نوشته «رم، پایتخت ایتالیا، شهری است قدیمی با دیوارهای قطور و باروهای دودخورده»، الف) کدام واژه، نقش تبعی «معطوف» دارد؟ ب) گروه اسمی مشخص شده، دارای کدام نقش دستوری است؟
۰/۵	۲۹	با توجه به سروده زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «آیا چیزی در مخیله آدمی می‌گنجد که قلم بتواند آن را بنگارد / اما جان صادق من آن را برای تو ترسیم نکرده باشد؟!» الف) در این سروده، یک پیوند «هم پایه ساز» بیابید و بنویسید. ب) زمان کدام فعل، «مضارع اخباری» است؟
۰/۵	۳۰	فعل «ساخت» را در دو جمله، با معنای متفاوت به کار ببرید.
۰/۵	۳۱	کاربرد نشانه «ان»، در واژه «خواهان»، با کاربرد این نشانه در کدام گزینه، یکسان است؟ الف) خاوران ب) سپاهان ج) گریزان د) پایان
۰/۵	۳۲	در عبارت «در این اثنا، صدای زنگ تلفن از سرسرای امارت بلند شد»: الف) املاي کدام واژه نادرست است؟ ب) معنای واژه «سرسرا» را بنویسید.

قلمرو ادبی (۲ نمره)

۰/۵	۳۳	جمله‌های زیر را با واژه مناسب کامل کنید. الف) کتاب قصه‌های دوشنبه، نوشته است. ب) نویسنده داستان ، محمد علی جمال زاده است.
۰/۵	۳۴	در سروده «عشق من، / خنده تو / در تاریک ترین لحظه‌ها می شکفت / بخند؛ زیرا خنده تو / برای دستان من، / شمشیری است آخته»: الف) کاربرد «استعاره» را در قسمت مشخص شده توضیح دهید. ب) شاعر در بند پایانی از چه آرایه ادبی بهره برده است؟
۰/۵	۳۵	باتوجه به هریک از اشعار داده شده، کدام یک از آرایه های ادبی داخل کمانک، نادرست است؟ الف) گرچه بیرون تیره بود و سرد همچون ترس / قهوه خانه گرم و روشن بود همچون شرم (حسن تعلیل، تضاد، جناس) ب) چو از کوه آتش به هامون گذشت / خروشیدن آمد ز شهر و زدشت (مجاز، تلمیح، تشبیه)
۰/۵	۳۶	در بیت زیر، باتوجه به واژه «باد»، آرایه جناس تام (همسان) را بررسی کنید. آتش است این بانگ نای و نیست باد هر که این آتش ندارد نیست باد

ادامه سؤالات در صفحه پنجم

تعداد صفحه: ۵	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته : ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس : فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۲۶	نام و نام خانوادگی :	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۹		
نمره	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		ردیف
قلمرو فکری (۳ نمره)			
۰/۵	هریک از مفاهیم زیر، با کدام بیت متناسب است؟ (یک بیت اضافی است) الف) «ناپایداری قدرت» ب) «اشتیاق پایان ناپذیر عاشق» ۱) می تواند حلقه بر در زد حریم حُسن را در رگ جان هر که را چون زلف، پیچ و تاب هست ۲) هر که جز ماهی، ز آبش سیر شد هر که بی روزی است، روزش دیر شد ۳) کاووس کیانی که کی اش نام نهادند کی بود؟ کجا بود؟ کی اش نام نهادند؟		۳۷
۰/۵	در بیت زیر، معنای قسمت مشخص شده را بنویسید. «روی ها چون زین بیابان در کنند جمله سر از یک گریبان برکنند»		۳۸
۰/۵	شاعر در سروده زیر، توصیف چه چیزهایی را ناممکن می داند؟ «چه حرف تازه ای برای گفتن مانده است یا چه چیز تازه ای برای نوشتن / که بتواند عشق مرا یا سجایای ارزشمند تو را بازگو کند؟»		۳۹
۰/۵	در سروده «نان را از من بگیر، اگر می خواهی، / هوا را از من بگیر، اما / خنده ات را نه / گل سرخ را از من بگیر» منظور شاعر از «نان و هوا» و «گل سرخ»، به ترتیب، چیست؟		۴۰
۰/۵	با توجه به عبارت زیر به سؤالات پاسخ دهید. « حالا دیگر چانه اش هم گرم شده و در خوش زبانی و حرّافی و شوخی و بذله، نوک جمع را چیده و متکلم وحده و مجلس آرای بلامعارض شده است» الف) «چانه گرم شدن»، با کدام یک از واژه های «خوش زبانی، حرّافی، شوخی و بذله، مفهوم یکسانی دارد؟ ب) مقصود از «چیدن نوک جمع» چیست؟		۴۱
۰/۵	با توجه به سروده زیر، ویژگی «عشق جاودانی» چیست؟ «این گونه است که عشق جاودانی همواره معشوق را جوان می بیند / و نه توجّهی به گرد و غبار جراحات پیری دارد»		۴۲
۲۴	جمع نمره	موفق باشید	

تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۲۶	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۹		
نمره	راهنمای تصحیح		

الف) بخش الزامی

همکار گرامی، خدا قوت! لطفاً به پاسخ های درست مشابه، نمره اختصاص دهید.

قلمرو زبانی (۵/۵ نمره)

۱	الف) بازگشت به سوی خدا، توبه، پشیمانی، ۰/۲۵، ص ۱۳ ب) اندک، کم، ۰/۲۵، ص ۱۲۵ ج) هروی، منسوب به هرات، ۰/۲۵، ص ۱۱۰ د) فریاد و زاری به صدای بلند، ۰/۲۵، ص ۴۶	۱						
۰/۵	<table border="1"> <tr> <td>مترادف</td> <td>هم آوا</td> <td>واژه</td> </tr> <tr> <td>بیگانگی، دوری، تنهایی ۰/۲۵، ص ۸۴</td> <td>قربت، ۰/۲۵، ص ۸۴</td> <td>غربت</td> </tr> </table>	مترادف	هم آوا	واژه	بیگانگی، دوری، تنهایی ۰/۲۵، ص ۸۴	قربت، ۰/۲۵، ص ۸۴	غربت	۲
مترادف	هم آوا	واژه						
بیگانگی، دوری، تنهایی ۰/۲۵، ص ۸۴	قربت، ۰/۲۵، ص ۸۴	غربت						
۰/۷۵	الف) بحر، ۰/۲۵، ص ۱۳ ب) مُصر، ۰/۲۵، ص ۸۸ ج) طیلسان، ۰/۲۵، ص ۶۱	۳						
۰/۷۵	بقما و تاراج: یغما، ۰/۲۵، ص ۷۷؛ آذرم و حیا: آزر، ۰/۲۵، ص ۱۰۰؛ سطور و چهارپا: ستور، ۰/۲۵، ص ۳۴	۴						
۰/۷۵	الف) نادرست، ۰/۲۵، ص ۴۶؛ ب) درست، ۰/۲۵، ص ۸۴؛ ج) نادرست، ۰/۲۵، ص ۷۴	۵						
۰/۵	الف) مسند، ۰/۲۵، ص ۸۱ ب) دوچین، ۰/۲۵، ص ۸۱	۶						
۰/۵	الف) حذف فعل «است»، یکی کمال (است)، ۰/۲۵، ص ۵۲ ب) هیچ کس، ۰/۲۵، ص ۵۲	۷						
۰/۷۵	الف) یک چوب، صدیغ جفا بر سر و تن دید ۰/۲۵ تا از خویش تهی شد و آن را نی نامیدند. ۰/۲۵، ص ۶۲	۸						

قلمرو ادبی (۴ نمره)

۱	الف) به سوی تو بود روی سجودم؛ میهن ای میهن!، ۰/۵، ص ۱۱۷ ب) آورده مرگ، گرم به آغوش تو پناه، ۰/۵، ص ۹۷	۹
۰/۵	ب) یا فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران، ۰/۵، ص ۵۷	۱۰
۰/۷۵	۱) مجاز، (دست و زبان)، ۰/۲۵، ص ۱۲ ۲) اسلوب معادله، ۰/۲۵، ص ۴۹ ۳) تلمیح، ۰/۲۵، ص ۱۰۶	۱۱
۰/۲۵	استعاره یا مجاز (شیر سپهر، استعاره از خورشید و آتش استعاره از اعتراض و خشم)، ۰/۲۵، ص ۳۴ و ۳۵	۱۲
۰/۵	الف) ماه، ۰/۲۵ ب) زمزمه لطیف، زمزمه ملایم، ۰/۲۵، ص ۹۰	۱۳
۰/۵	الف) قهرمانی، پهلوانی، ۰/۲۵، ص ۱۰۴ ب) ملّی، ۰/۲۵، ص ۱۰۳	۱۴
۰/۵	الف) عین القضاة همدانی، ۰/۲۵، ص ۵۳ ب) مهدی اخوان ثالث، ۰/۲۵، ص ۱۱۴	۱۵

قلمرو فکری (۵/۶ نمره)

۰/۵	کسی می تواند به عالم عشق وارد شود ۰/۲۵ که به خودش توجه نداشته باشد (از جان خود بگذرد). ۰/۲۵، ص ۵۳	۱۶
۰/۵	پادشاهی های بزرگ، مانند انسان های ثروتمند، ۰/۲۵ به خاطر زیاده خواهی و زیاد خوردن از بین می روند، ۰/۲۵، ص ۶۲	۱۷
۰/۵	همانند ازدهای زهر دار و سمی، ۰/۲۵ حمله کن. ۰/۲۵، ص ۳۵	۱۸

ادامه پاسخ ها در صفحه دوم

تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۲۶	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۹		

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۱۹	در دوران حکومت ستم شاهی، ۰/۲۵ که همه جا پر از درد و رنج بود، ۰/۲۵ ما جز ظلم و ستم چیزی نمی دیدیم. ۰/۲۵، ص ۸۴	۰/۷۵
۲۰	مأمور گفت: برای جریمه، ۰/۲۵ لباست را از تو می گیرم ۰/۲۵، مست گفت: لباس من پوسیده و کهنه است و به سبب فقر، فقط ظاهر لباس را دارد. ۰/۲۵، ص ۱۹	۰/۷۵
۲۱	وقتی به بیابان و مرحله اول، یعنی طلب، قدم بگذاری، ۰/۲۵، هر لحظه با رنج و سختی زیادی روبه رو خواهی شد. ۰/۲۵، ص ۱۲۲	۰/۵
۲۲	(الف) شعری که فقط زیبایی ظاهری دارد (یا شعری که به محتوا توجه ندارد)، ۰/۲۵ (ب) معیاری برای سنجش مردانگی و نامردی، ۰/۲۵، ص ۱۱۰	۰/۵
۲۳	پوشاننده گناه و خطا (ستار العیوب)، ۰/۲۵، و رزاق بودن و بخشندگی ۰/۲۵، ص ۱۲	۰/۵
۲۴	مفهوم مشترک: حال عاشق و عارف را کسی درک می کند که درد عشق کشیده باشد. ص ۴۶ و ۴۷	۰/۵
۲۵	(الف) ۰/۲۵، ۴، ص ۱۰۳؛ (ب) ۰/۲۵، ۱، ص ۱۹؛ (ج) ۰/۲۵، ۵، ۱۲۰؛ (د) ۰/۲۵، ۳، ص ۲۶	۱
۲۶	(الف) استغنا، ۰/۲۵، ص ۱۲۳ (ب) فنا، ۰/۲۵، ص ۱۲۵	۰/۵

بخش انتخابی

قلمرو زبانی (۳ نمره)

۲۷	(الف) مضاف الیه، ۰/۲۵، ص ۱۹ (ب) متمم، ۰/۲۵، ص ۱۰۱	۰/۵
۲۸	(الف) بارو، ۰/۲۵ (ب) بدل، ۰/۲۵، ص ۶۲	۰/۵
۲۹	(الف) امّا، ۰/۲۵ (ب) می گنجد، ۰/۲۵، ص ۱۵۵	۰/۵
۳۰	(۱) او با ناملایمات زندگی ساخت(کنار آمد/ سازش کرد)، ۰/۲۵؛ (۲) در کنار آن ورزشگاه، بیمارستان بزرگی ساختند (بناکردند)، ۰/۲۵، ص ۱۰۵ (به سایر پاسخ های درست، نمره اختصاص می یابد).	۰/۵
۳۱	(ج) گریزان، ص ۱۵۲	۰/۵
۳۲	(الف) امارت: عمارت، ۰/۲۵، (ب) محوطه ای سقف دار در داخل خانه ها که در ورودی ساختمان به آن باز می شود (برابر واژه های هال و لابی)، ۰/۲۵، ص ۱۳۷	۰/۵

قلمرو ادبی (۲ نمره)

۳۳	(الف) آلفونس دوده، ۰/۲۵، ص ۱۶۲ (ب) کباب غاز، ۰/۲۵، ص ۱۴۰ (ذکر نام آثار دیگر نویسنده، درست است).	۰/۵
۳۴	(الف) خنده به گلی تشبیه شده که از ویژگی های آن شکفتن است. ۰/۲۵، (ب) تشبیه (خنده به شمشیر) یا کنایه، ۰/۲۵، ص ۱۵۰	۰/۵
۳۵	(الف) حسن تعلیل، ۰/۲۵، ص ۱۰۴ (ب) تلمیح، ۰/۲۵، ص ۱۰۹	۰/۵
۳۶	«باد» در مصراع اول اسم (باد و هوا) ۰/۲۵ و در مصراع دوم فعل دعایی (الهی باشد)، است. ۰/۲۵، ص ۴۷	۰/۵

قلمرو فکری (۳ نمره)

۳۷	(الف) ۰/۲۵، ۳، ص ۶۲ (ب) ۰/۲۵، ۲، ص ۴۷	۰/۵
۳۸	همگی به وحدت و یگانگی می رسند. ص ۱۲۳	۰/۵
۳۹	بیان میزان عشق و شیبستگی عاشق ۰/۲۵، و ویژگی های ارزشمند معشوق، ۰/۲۵، ص ۱۵۵	۰/۵
۴۰	نان و هوا: نیازهای جسمانی و مادی ۰/۲۵ گل سرخ: خنده و شادی، (عشق) ۰/۲۵	۰/۵
۴۱	(الف) حرّافی، ۰/۲۵ (ب) مسلط شدن بر دیگران در سخن گفتن ۰/۲۵، ص ۱۳۷	۰/۵
۴۲	همواره معشوق را زیبا می بیند و گذر زمان و پیری در این عشق تأثیری ندارد. ص ۱۵۵	۰/۵

۲۴	موفق باشید	جمع نمره
----	------------	----------

تعداد صفحه: ۴	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته : ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۲۶	نام و نام خانوادگی :	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۹		

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱	معنی هریک از واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) دست <u>انابت</u> به امید اجابت به درگاه حق بردارد. ب) این <u>عده</u> <u>قلیل</u> بر بالای کوه، روشنایی خیره کننده ای دیدند. ج) هفت <u>خوان</u> را ... / آن <u>هریوه</u> خوب و پاک آیین روایت کرد د) در <u>نفیرم</u> مرد و زن نالیده اند	۱												
۰/۵	جدول زیر را کامل کنید. <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>واژه</td> <td>هم آوا</td> <td>مترادف</td> </tr> <tr> <td>غربت</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	واژه	هم آوا	مترادف	غربت			۲						
واژه	هم آوا	مترادف												
غربت														
۰/۷۵	املای درست هر واژه را از داخل کمانک انتخاب نمایید. الف) چه باک از موج (بحر / بهر) آن را که باشد نوح کشتیبان؟ ب) می دانید که من بیش از همه (مُسر / مُصر) بودم در شنیدن حرف های شما ج) جزیره های کوچک و بزرگ مثل وصله های رنگارنگ بر (تیلسان / طیلسان) آبی مدیترانه دوخته شده است.	۳												
۰/۷۵	در گروه کلمات زیر، سه مورد نادرستی املایی وجود دارد؛ درست هریک را بنویسید. عملیات احداث، یقما و تراج، چریغ آفتاب، جثه آدمی، صدای مهیب، آذرم و حیا، سطور و چهاربا، مسلک و روش	۴												
۰/۵	در نوشته «رم، پایتخت ایتالیا، شهری است قدیمی با دیوارهای قطور و باروهای دودخورده» الف) کدام واژه نقش تبعی «معطوف» دارد؟ ب) گروه اسمی مشخص شده، دارای کدام نقش دستوری است؟	۵												
۰/۷۵	در جدول زیر، درست یا نادرست بودن هریک از توضیحات را تعیین کنید. <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>الف</td> <td>فعل «نیست»، در هردو مصراع بیت زیر، اسنادی است. «سرّ من از ناله من دور نیست لیک چشم و گوش را آن نور نیست»</td> <td>درست</td> <td>نادرست</td> </tr> <tr> <td>ب</td> <td>در بیت زیر واژه «برگ و بار» مفعول است. «دیروز اگر سوخت ای دوست، غم برگ و بار من و تو/ امروز می آید از باغ، بوی بهار من و تو»</td> <td>درست</td> <td>نادرست</td> </tr> <tr> <td>ج</td> <td>در گروه اسمی «دوست بسیار مهربان»، واژه «بسیار» صفتِ صفت است.</td> <td>درست</td> <td>نادرست</td> </tr> </table>	الف	فعل «نیست»، در هردو مصراع بیت زیر، اسنادی است. «سرّ من از ناله من دور نیست لیک چشم و گوش را آن نور نیست»	درست	نادرست	ب	در بیت زیر واژه «برگ و بار» مفعول است. «دیروز اگر سوخت ای دوست، غم برگ و بار من و تو/ امروز می آید از باغ، بوی بهار من و تو»	درست	نادرست	ج	در گروه اسمی «دوست بسیار مهربان»، واژه «بسیار» صفتِ صفت است.	درست	نادرست	۶
الف	فعل «نیست»، در هردو مصراع بیت زیر، اسنادی است. «سرّ من از ناله من دور نیست لیک چشم و گوش را آن نور نیست»	درست	نادرست											
ب	در بیت زیر واژه «برگ و بار» مفعول است. «دیروز اگر سوخت ای دوست، غم برگ و بار من و تو/ امروز می آید از باغ، بوی بهار من و تو»	درست	نادرست											
ج	در گروه اسمی «دوست بسیار مهربان»، واژه «بسیار» صفتِ صفت است.	درست	نادرست											
۰/۵	با توجه به جمله «بوی شبدرِ دوچین، هوا را عطر آگین ساخته است»، به سوالات پاسخ دهید. الف) نقش دستوری واژه «عطر آگین» را بنویسید. ب) کدام واژه، «صفتِ مضاف الیه» است؟	۷												
۰/۵	در نوشته «بدان که از جمله نام های حُسن یکی «جمال» است و یکی «کمال». و هرچه موجودند، از روحانی و جسمانی، طالب کمال اند. و هیچ کس نبینی که او را به جمال میلی نباشد» الف) یک مورد حذف فعل بیابید و بنویسید. ب) مرجع ضمیر «او» را تعیین کنید.	۸												

ادامه سوالات در صفحه دوم

باسمه تعالی

تعداد صفحه: ۴	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته : ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۲۶	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۹	
ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)		
نمره			
۰/۵	۹ با توجه به سروده زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «آیا چیزی در مخیله آدمی می‌گنجد که قلم بتواند آن را بنگارد/ اما جان صادق من آن را برای تو ترسیم نکرده باشد؟!» الف) یک پیوند «هم پایه ساز» بیابید و بنویسید. ب) زمان کدام فعل، «مضارع اخباری» است؟		
۰/۵	۱۰ کاربرد نشانه «ان»، در واژه «خواهان»، با کاربرد این نشانه در کدام گزینه، یکسان است؟ الف) خاوران ب) سپاهان ج) گریزان د) پایان		
۰/۵ ۰/۲۵	۱۱ با توجه به بیت زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب تا شد تهی از خویش و نی اش نام نهادند» الف) بیت را از شیوه «بلاغی» به شیوه «عادی» برگردانید. ب) «او» ربط (پیوند) در کدام مصراع این بیت به کار رفته است؟		
قلمرو ادبی (۵ نمره)			
۱	۱۲ مصراع دوم هریک از بیت‌های زیر را بنویسید. الف) اگر مستم اگر هشیار اگر خوابم اگر بیدار ب) لبریز زندگی است نفس‌های آخرت.....		
۰/۵	۱۳ کدام گزینه، بیت «باز آ که در هوایت خاموشی جنونم» را کامل می‌کند؟ الف) لبخند گاه گاهت صبح ستاره باران ب) فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران ج) بیداری ستاره در چشم جویباران د) ای مهربان تر از برگ در بوسه های باران		
۰/۵	۱۴ نام پدیدآورنده هر یک از آثار زیر را بنویسید. الف) تمهیدات: ب) منطق الطیر:		
۰/۵	۱۵ جمله‌های زیر را با واژه مناسب کامل کنید. الف) مجموعه «در حیات کوچک پاییز در زندان»، سروده است. ب) نویسنده داستان ، محمد علی جمال زاده است.		
۰/۲۵	۱۶ آرایه مشترک، در دو مصراع زیر، «تشبیه» است یا «استعاره»؟ الف) با شیر سپهر بسته پیمان ب) پنهان مکن آتش درون را		
۰/۷۵	۱۷ هریک از آرایه‌های «تلمیح، مجاز و اسلوب معادله» در کدام بیت، دیده می‌شود؟ (۱) از دست و زبان که برآید کز عهده شکرش به درآید؟ (۲) عشق بر یک فرش بنشاند گدا و شاه را سیل، یکسان می‌کند پست و بلند راه را (۳) آتش ابراهیم را نبود زیان هر که نمرودی است، گو می‌ترس از آن		
ادامه سوالات در صفحه سوم			

باسمه تعالی

تعداد صفحه: ۴	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته : ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۲۶	نام و نام خانوادگی :	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۹		

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۱۸	باتوجه به هریک از اشعار داده شده، کدام یک از آرایه های ادبی داخل کمانک، نادرست است؟ الف) گرچه بیرون تیره بود و سرد همچون ترس / قهوه خانه گرم و روشن بود همچون شرم (حسن تعلیل ، تضاد، جناس) ب) چو از کوه آتش به هامون گذشت خروشیدن آمد ز شهر و زدشت (مجاز، تلمیح، تشبیه)	۰/۵
۱۹	با توجه به عبارت زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. «زمزمه لطیف و ملایم شما گمان مرا تأیید کرد. کجا می توانست مخفیگاه من باشد، در زمانی که ماه داشت سربلند از پشت ابرهای تیره بیرون می آمد؟» الف) کدام واژه دارای آرایه تشخیص است؟ ب) حس آمیزی به کار رفته در عبارت را بیابید و بنویسید.	۰/۵
۲۰	در سروده «عشق من، / خنده تو / در تاریک ترین لحظه ها می شکفت / بخند ؛ زیرا خنده تو / برای دستان من، / شمشیری است آخته» : الف) کاربرد «استعاره» را در قسمت مشخص شده توضیح دهید. ب) شاعر در بند پایانی از چه آرایه ادبی بهره برده است؟	۰/۵

قلمرو فکری (۸ نمره)

معنی هریک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.

۲۱	در عشق کسی قدم نهد کیش جان نیست	۰/۵
۲۲	امپراتوری های بزرگ هم مانند آدم های ثروتمند، معمولاً از سوءهاضمه می میرند.	۰/۵
۲۳	متکلم وحده و مجلس آرای بلامعارض شده است.	۰/۵
۲۴	نهالی چند که هنگام ورود خویش در باغ غرس کرده بود، اکنون درختانی تناور شده بودند.	۰/۵
۲۵	آن جا در آن برزخ سرد، در کوچه های غم و درد غیر از شب آیا چه می دید چشمان تار من و تو؟	۰/۷۵
۲۶	گفت: «از بهر غرامت جامه ات بیرون کنم» گفت: «پوسیده است، جز نقشی زپود و تار نیست»	۰/۷۵
۲۷	چون فرود آیی به وادی طلب پیشست آید هر زمانی صد تعب	۰/۵

به سوالات درک مطلب پاسخ دهید.

۲۸	با توجه به سروده « شعر نیست ؛ / این عیار مهر و کین مرد و نامرد است / بی عیار و شعر محض خوب و خالی نیست /» الف) مقصود از « شعر محض خوب و خالی» چیست؟ ب) منظور شاعر از قسمت مشخص شده، چیست؟	۰/۵
ادامه سوالات در صفحه چهارم		

باسمه تعالی

تعداد صفحه: ۴	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته : ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳																		
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۲۶	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه																		
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۹																				
ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)																				
نمره																					
۰/۵	در نوشته «پرده ناموسِ بندگان به گناهِ فاحش ندرد و وظیفهٔ روزی به خطایِ مُنکر نبرد»، سعدی بر دو صفت الهی تأکید کرده است؛ آن دو را بنویسید.																				
۰/۵	مفهوم مشترک دو بیت زیر را بنویسید. «سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق نی، حریف هرکه از یاری بُرید / پرده هایش پرده های ما درید»																				
۳۱	هریک از بیت های ردیف «اول»، با کدام یک از مفاهیم ردیف «دوم»، متناسب است؟ شمارهٔ مفهوم مرتبط با هر بیت را مقابل آن بنویسید. (در ردیف «دوم» یک مفهوم اضافی است.) ۱																				
	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">ردیف اول</th> <th>ردیف دوم</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف</td> <td>سیاوش بدو گفت انده مدار / کزین سان بود گردش روزگار</td> <td>۱ بیان نابه سامانی های جامعه</td> </tr> <tr> <td>ب</td> <td>گفت مستی زان سبب افتان و خیزان می روی / گفت جرم راه رفتن نیست ره هموار نیست</td> <td>۲ ابراز خشم بر دشمن</td> </tr> <tr> <td>ج</td> <td>شیر مردی باید این ره را شگرف / زان که ره دور است و دریا ژرف ژرف</td> <td>۳ بیگانه ستیزی</td> </tr> <tr> <td>د</td> <td>خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد / زاشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است</td> <td>۴ تقدیرگرایی</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>۵ بیان دشواری های راه عشق</td> </tr> </tbody> </table>			ردیف اول		ردیف دوم	الف	سیاوش بدو گفت انده مدار / کزین سان بود گردش روزگار	۱ بیان نابه سامانی های جامعه	ب	گفت مستی زان سبب افتان و خیزان می روی / گفت جرم راه رفتن نیست ره هموار نیست	۲ ابراز خشم بر دشمن	ج	شیر مردی باید این ره را شگرف / زان که ره دور است و دریا ژرف ژرف	۳ بیگانه ستیزی	د	خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد / زاشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است	۴ تقدیرگرایی			۵ بیان دشواری های راه عشق
ردیف اول		ردیف دوم																			
الف	سیاوش بدو گفت انده مدار / کزین سان بود گردش روزگار	۱ بیان نابه سامانی های جامعه																			
ب	گفت مستی زان سبب افتان و خیزان می روی / گفت جرم راه رفتن نیست ره هموار نیست	۲ ابراز خشم بر دشمن																			
ج	شیر مردی باید این ره را شگرف / زان که ره دور است و دریا ژرف ژرف	۳ بیگانه ستیزی																			
د	خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد / زاشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است	۴ تقدیرگرایی																			
		۵ بیان دشواری های راه عشق																			
۰/۵	هریک از بیت های زیر، با کدام یک از وادی های عرفانی داخل کمانک، تناسب دارد؟ الف) هشت جنت نیز اینجا مرده ای است / هفت دوزخ همچو یخ افسرده ای است (استغنا/ طلب) ب) صد هزاران سایه جاوید، تو / گم شده بینی زیک خورشید، تو (توحید/ فنا)																				
۰/۵	درسودهٔ «نان را از من بگیر، اگر می خواهی، / هوا را از من بگیر، اما / خنده ات را نه / گل سرخ را از من بگیر»، منظور شاعر از «نان و هوا» و «گل سرخ»، به ترتیب، چیست؟																				
۰/۵	با توجه به سرودهٔ زیر، ویژگی عشق جاودانی چیست؟ «این گونه است که عشق جاودانی همواره معشوق را جوان می بیند/ و نه توجهی به گرد و غبار جراحات پیری دارد...»																				
۲۰	جمع نمره موفق باشید																				

باسمه تعالی

تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته : ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۲۶	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		
ردیف	راهنمای تصحیح		نمره

همکاران گرامی، خدا قوت! لطفاً به موارد درست مشابه، نمره اختصاص دهید.

قلمرو زبانی (نمره ۷)

۱	الف) بازگشت به سوی خدا، توبه، پشیمانی، ۰/۲۵، ص ۱۳ ب) اندک، کم، ۰/۲۵، ص ۱۲۵ ج) هروی، منسوب به هرات، ۰/۲۵، ص ۱۱۰ د) فریاد و زاری به صدای بلند، ۰/۲۵، ص ۴۶	۱						
۰/۵	<table border="1"> <tr> <td>واژه</td> <td>هم آوا</td> <td>مترادف</td> </tr> <tr> <td>غربت</td> <td>قربت، ۰/۲۵، ص ۸۴</td> <td>بیگانگی، دوری، تنهایی ۰/۲۵، ص ۸۴</td> </tr> </table>	واژه	هم آوا	مترادف	غربت	قربت، ۰/۲۵، ص ۸۴	بیگانگی، دوری، تنهایی ۰/۲۵، ص ۸۴	۲
واژه	هم آوا	مترادف						
غربت	قربت، ۰/۲۵، ص ۸۴	بیگانگی، دوری، تنهایی ۰/۲۵، ص ۸۴						
۰/۷۵	الف) بحر، ۰/۲۵، ص ۱۳ ب) مُصر، ۰/۲۵، ص ۸۸ ج) طیلسان، ۰/۲۵، ص ۶۱	۳						
۰/۷۵	یقما و تاراج: یغما، ۰/۲۵، ص ۷۷؛ آذرم و حیا: آذرم، ۰/۲۵، ص ۱۰۰؛ سطور و چهارپا: ستور، ۰/۲۵، ص ۳۴	۴						
۰/۵	الف) باروها ۰/۲۵ ب) بدل ۰/۲۵، ص ۶۲	۵						
۰/۷۵	الف) نادرست، ۰/۲۵، ص ۴۶؛ ب) درست، ۰/۲۵، ص ۸۴؛ ج) نادرست، ۰/۲۵، ص ۷۴	۶						
۰/۵	الف) مسند، ۰/۲۵، ص ۸۱ ب) دوچین، ۰/۲۵، ص ۸۱	۷						
۰/۵	الف) حذف فعل «است»، (یکی کمال است)، ۰/۲۵، ص ۵۲ ب) هیچ کس، ۰/۲۵، ص ۵۲	۸						
۰/۵	الف) امّا، ۰/۲۵ ب) می گنجد، ۰/۲۵، ص ۱۵۵	۹						
۰/۵	ج) گریزان، ص ۱۵۲	۱۰						
۰/۷۵	الف) یک چوب، صد تیغ جفا بر سر و تن دید ۰/۲۵ تا از خویش تهی شد و آن را نی نامیدند، ۰/۲۵، ص ۶۲	۱۱						

قلمرو ادبی (نمره ۵)

۱	الف) به سوی تو بود روی سجودم؛ میهن ای میهن!، ۰/۵، ص ۱۱۷ ب) آورده مرگ، گرم به آغوش تو پناه، ۰/۵، ص ۹۷	۱۲
۰/۵	ب) یا «فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران»، ۰/۵، ص ۵۷	۱۳
۰/۵	الف) عین القضاة همدانی، ۰/۲۵، ص ۵۳ ب) عطار نیشابوری، ۰/۲۵، ص ۱۲۵	۱۴
۰/۵	الف) مهدی اخوان ثالث، ۰/۲۵، ص ۱۱۴ ب) کباب غاز، ۰/۲۵، ص ۱۴۰ (ذکر نام آثار دیگر نویسنده، درست است.)	۱۵
۰/۲۵	استعاره (شیر سپهر، استعاره از خورشید و آتش استعاره از اعتراض و خشم)، ۰/۲۵، ص ۳۴ و ۳۵	۱۶
۰/۷۵	۱) مجاز، (دست و زبان)، ۰/۲۵، ص ۱۲ ۲) اسلوب معادله، ۰/۲۵، ص ۴۹ ۳) تلمیح، ۰/۲۵، ص ۱۰۶	۱۷

ادامه پاسخ ها در صفحه دوم

باسمه تعالی

تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته : ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۲۶	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹	
نمره	راهنمای تصحیح		ردیف
۰/۵	(ب) تلمیح، ۰/۲۵، ص ۱۰۹		۱۸ الف) حسن تعلیل، ۰/۲۵، ص ۱۰۴
۰/۵	(ب) زمزمه لطیف، زمزمه ملایم ۰/۲۵، ص ۹۰		۱۹ الف) ماه، ۰/۲۵
۰/۵	(ب) تشبیه (خنده به شمشیر) یا کنایه، ۰/۲۵، ص ۱۵۰		۲۰ الف) خنده به گلی تشبیه شده که از ویژگی های آن شکفتن است. ۰/۲۵.
قلمرو فکری (۸ نمره)			
۰/۵	کسی می تواند به عالم عشق وارد شود ۰/۲۵ که به خودش توجه نداشته باشد (از جان خود بگذرد). ۰/۲۵، ص ۵۳		۲۱
۰/۵	پادشاهی های بزرگ، مانند انسان های ثروتمند، ۰/۲۵ به خاطر زیاده خواهی و زیادخوردن از بین می روند، ۰/۲۵، ص ۶۲		۲۲
۰/۵	به تنهایی سخن می گفت، ۰/۲۵؛ بدون رقیب، سبب رونق مجلس و سرگرمی حاضران شده بود ۰/۲۵، ص ۱۳۷		۲۳
۰/۵	چند نهال که در هنگام ورود خود کاشته بود، ۰/۲۵ اکنون درختان بزرگی شده بودند. ۰/۲۵، ص ۱۶۱		۲۴
۰/۷۵	در دوران حکومت ستم شاهی، ۰/۲۵ که همه جا پر از درد و رنج بود، ۰/۲۵ ما جز ظلم و ستم چیزی نمی دیدیم. ۰/۲۵، ص ۸۴		۲۵
۰/۷۵	مأمور گفت: برای جریمه، ۰/۲۵ لباس را از تو می گیرم ۰/۲۵، مست گفت: لباس من پوسیده و کهنه است و به سبب فقر، فقط ظاهر لباس را دارد. ۰/۲۵، ص ۱۹		۲۶
۰/۵	وقتی به بیابان طلب، قدم بگذاری ۰/۲۵، هر لحظه با رنج و سختی زیادی روبه رو خواهی شد. ۰/۲۵، ص ۱۲۲		۲۷
۰/۵	الف) شعری که فقط زیبایی ظاهری دارد (یا شعری که به محتوا توجه ندارد)، ۰/۲۵ (ب) معیاری برای سنجش مردانگی و نامردی، ۰/۲۵، ص ۱۱۰		۲۸
۰/۵	پوشاننده گناه و خطا (ستار العیوب)، ۰/۲۵، و رزاق بودن و بخشندگی ۰/۲۵، ص ۱۲		۲۹
۰/۵	مفهوم مشترک: حال عاشق و عارف را کسی درک می کند که درد عشق کشیده باشد. ص ۴۶ و ۴۷		۳۰
۱	الف) ۴، ۰/۲۵، ۱۰۳؛ ب) ۱، ۰/۲۵، ۱۹؛ ج) ۵، ۰/۲۵، ۱۲۰؛ د) ۳، ۰/۲۵، ۲۶		۳۱
۰/۵	الف) استغنا، ۰/۲۵، ص ۱۲۳		۳۲
۰/۵	(ب) فنا، ۰/۲۵، ص ۱۲۵		۳۲
۰/۵	گل سرخ: خنده و شادی، (عشق) ۰/۲۵		۳۳
۰/۵	نان و هوا: نیازهای جسمانی و مادی ۰/۲۵		۳۳
۰/۵	همواره معشوق را زیبا می بیند و گذر زمان و پیری در این عشق تأثیری ندارد. ص ۱۵۵		۳۴
۲۰	جمع نمره		موفق باشید

سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳	تعداد صفحه: ۳	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: کلیه رشته ها
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۱۷	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات		
	نمره		

الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱	معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) هر نفسی که فرو می رود <u>ممد</u> حیات است. ج) همواره عشق قدیم را موضوع <u>صحیفه</u> شعر خود می گرداند. ب) در <u>نفیرم</u> مرد و زن نالیده اند. د) شیرمردی باید این ره را <u>شگرف</u>	۱
۰/۵	برای واژه «حزین» یک مترادف و یک متضاد بنویسید.	۲
۰/۵	با توجه به معنی، واژه درست را انتخاب کنید. الف) برای انتخاب راهبر و پیشوا قرعه زدند، را قرعه به نام هدهد افتاد. (غذا - قضا) ب) داشتیم می گفتم آن شب نیز / سرمای دی بیدادها می کرد (سورت - صورت)	۳
۱	در عبارت‌های زیراملای چهار واژه، نادرست است. درست هریک را بنویسید. الف) سیاوش چنین گفت کای شهریار که دوزخ مرا زین سخن گشت خار ب) دیروز یک دست از لباس‌های نودوز خود را به انضمام مایحتوی از خانه بیرون انداخته ام. ج) آن باغ پر از گل‌های رنگین شعر و خیال و الهام، در صموم سرد این عقل بی درد و بی دل پژمرد. د) از بیم عقرب جرّاره دموکراسی قرن بیستم، به مار قاشیه حکومت سرهنگ‌ها پناه بردند.	۴
۰/۲۵	کاربرد نشانه «ان» در کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟ الف) بامدادان ب) سحرگاهان ج) خاوران د) بهاران	۵
۰/۵	با توجه به بیت زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. گفت: «نزدیک است والی را سرای، آن جا شویم» گفت: «والی از کجا در خانه خمار نیست؟» الف) کارکرد «را» چیست؟ ب) با توجه به معنا، کدام فعل اسنادی است؟	۶
۰/۵	در نوشته زیر، یک پیوند وابسته‌ساز و یک پیوند هم‌پایه‌ساز مشخص کنید. «می‌خواهم بدانجا روم که خداوند آن را سرحد دنیای خلقت قرار داده است و دیگر در آن ذی‌حیاتی نفس نمی‌کشد.»	۷
۰/۵	در بیت زیر، ترکیب‌های اضافی را پیدا کنید و بنویسید. «زین بی خردان سفله بستان داد دل مردم خردمند»	۸
۱	در هریک از نمونه‌های زیر، کدام واژه حذف شده است؟ نوع حذف را بنویسید. الف) چه حرف تازه ای برای گفتن مانده است یا چه چیز تازه ای برای نوشتن؟ ب) گر آتش دل نهفته داری سوزد جانت، به جانت سوگند	۹
۰/۷۵	نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) عشق حقیقی، <u>دل</u> و جان را پاک می گرداند. ب) سرانجام گفت ایمن از هردوان نگرده مرا دل، نه روشن روان ج) تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر، چهر دل بند	۱۰

ادامه سوالات در صفحه دوم

سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳	تعداد صفحه: ۳	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: کلیه رشته ها
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۱۷	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

۱۱	با توجه به گروه های اسمی زیر، جدول را کامل کنید. الف) برجسته ترین شاگرد حوزه ادبیات ب) قلب آن کویر	۰/۵
	صفت مضاف الیه	مضاف الیه مضاف الیه

ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۲	مفهوم هریک از کنایه های مشخص شده را بنویسید. الف) می خواهم امروز نشان بدهی که چند مرده حلاجی. ب) هر که بی روزی است، روزش دیر شد	۰/۵
----	---	-----

۱۳	مفهوم نمادین واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) آن جا در آن برزخ سرد، در کوچه های غم و درد ب) بشنو این نی چون شکایت می کند غیر از شب آیا چه می دید چشمان تار من و تو؟ از جدایی ها حکایت می کند	۰/۵
----	--	-----

۱۴	با توجه به ابیات «تا واره ای از دم ستوران با شیر سپهر بسته پیمان الف) شیر سپهر استعاره از چیست؟ ب) مفهوم کلی دوبیت، خلق کدام آرایه را به یاد می آورد؟ وین مردم نحس دیوماند، با اختر سعد کرده پیوند»	۰/۵
----	--	-----

۱۵	آرایه مشترک ابیات زیر را بنویسید. * شانه می آید به کار زلف در آشفستگی * محرم این هوش جز بی هوش نیست آشنایان را در ایام پریشانی بپرس مر زبان را مشتری جز گوش نیست	۰/۲۵
----	--	------

۱۶	در تشبیه به کار رفته در سروده زیر، مشبه و مشبه به را مشخص کنید. «آن خداوند و سوار رخس بی مانند/ آن که هرگز - چون کلید گنج مروارید- گم نمی شد از لبش لبخند»	۰/۵
----	---	-----

۱۷	در بیت زیر، کدام واژه کاربرد مجازی دارد؟ مفهوم آن را بنویسید. «سراسر همه دشت بریان شدند بر آن چهر خندانش گریان شدند»	۰/۵
----	--	-----

۱۸	با توجه به نوشته زیر، در کدام یک از ترکیب های مشخص شده، آرایه استعاره وجود دارد؟ «آن شب نیز ماه با تلالو پرشکوهش از راه رسید و گل های الماس شکفتند.»	۰/۲۵
----	---	------

۱۹	ابیات زیر را با توجه به بخش های «شعرخوانی» کتاب کامل کنید. الف) آینه نگاهت پیوند صبح و ساحل ب) وجه خدا اگر شودت منظر نظر ج) شاهد نیاز نیست که در محضر آورند د) تنیده یاد تو در تار و پودم، میهن ای میهن!	۲
----	--	---

ج) قلمرو فکری (۸ نمره)

۲۰	در بیت «جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن مضمونی تاکید دارد؟ بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است»، شاعر به چه	۰/۵
----	--	-----

رشته : کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحه: ۳	سوالات امتحان نهایی درس : فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۱۷	نام و نام خانوادگی :	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۸	
ردیف	سوالات		
۲۱	مفهوم مشترک دو بیت زیر را بنویسید. *راستی خاتم فیروزه بواسحاقی *کاووس کیانی که کی اش نام نهادند خوش درخشید ولی دولت مستعجل بود کی بود؟ کجا بود؟ کی اش نام نهادند؟	۰/۵	
۲۲	با توجه به سروده « بخند؛ زیرا خنده تو برای دستان من شمشیری است آخته»، منظور از «شمشیر آخته» چیست؟	۰/۵	
۲۳	هریک از ابیات زیر، یادآور کدام یک از هفت وادی در سروده عطار است؟ (نام وادی را بنویسید). الف) وصلت آن کس یافت کز خود شد فنا هر که فانی شد ز خود، مردانه ای است ب) روی ها چون زین بیابان درکنند جمله سر از یک گریبان برکنند	۰/۵	
۲۴	با توجه به بیت «ای مادر سرسپید بشنو/ این پند سیاه بخت فرزند»، منظور شاعر از «مادر سرسپید» و «فرزند سیاه بخت» چیست؟	۰/۵	
۲۵	با توجه به عبارت زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. « محبت چون به غایت رسد، آن را عشق خوانند. عشق خاص تر از محبت است و محبت خاص تر از معرفت است. به عالم عشق نتوان رسیدن تا از معرفت و محبت دویایه نردبان نسازد.» الف) سهروردی شرط دستیابی به عالم عشق را چه می داند؟ ب) نهایت محبت چه نام دارد؟	۰/۵	
۲۶	با توجه به بیت زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. «یکی تازی ای برنشسته سیاه همی خاک نعلش بر آمد به ماه» الف) منظور از تازی سیاه چیست؟ ب) مفهوم مصراع دوم را بنویسید.	۰/۵	
۲۷	شکسپیر در بند زیر چه ویژگی هایی را برای عشق جاودانی برمی شمارد؟ «این گونه است که عشق جاودانی همواره معشوق را جوان می بیند / و نه توجهی به گرد و غبار و جراحات پیری دارد»	۰/۵	
معنی و مفهوم هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.			
۲۸	نان را از من بگیر اگر می خواهی / هوا را از من بگیر، اما / خنده ات را نه	۰/۵	
۲۹	در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت	۰/۷۵	
۳۰	چنین است سوگند چرخ بلند که بر بی گناهان نیاید گزند	۰/۵	
۳۱	آن که او را شناسد، دوری او را تحمل نتواند کرد و آن که بدو رو آرد، بدو نتواند رسید.	۰/۵	
۳۲	شش دانگ حواسم پیش مصطفی است که نکند بوی غاز چنان مستش کند که دامنش از دست برود.	۰/۵	
۳۳	پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه روزی به خطای منگر نبرد.	۱/۲۵	
	«موفق باشید»	جمع نمرات	۲۰

ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحه: ۲	رشته: کلیه رشته ها	فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۱۷	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۸	

ردیف	پاسخ ها	نمره
همکاران گرامی، خدا قوت، لطفاً به پاسخ های درست مشابه نمره اختصاص دهید.		
الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)		
۱	الف) مددکننده، یاری رساننده، ص ۱۲؛ ب) فریاد و زاری به صدای بلند، ص ۴۶؛ ج) کتاب، ص ۱۵۵؛ د) قوی، نیرومند، ص ۱۲۰؛ هر مورد ۰/۲۵	۱
۰/۵	۲ مترادف: غم انگیز، ۰/۲۵، متضاد: شاد، ۰/۲۵، ص ۹۰	۰/۵
۰/۵	۳ الف) قضا، ۰/۲۵، ص ۱۲۲ ب) سورت، ۰/۲۵، ص ۱۰۹	۰/۵
۱	۴ الف) خوار، ۰/۲۵، ص ۱۰۱؛ ب) انضمام، ۰/۲۵، ص ۱۴۰؛ ج) سموم، ۰/۲۵، ص ۷۳؛ د) غاشیبه، ۰/۲۵، ص ۶۲	۱
۰/۲۵	۵ ج) خاوران، ص ۱۵۲	۰/۲۵
۰/۵	۶ الف) رای فک اضافه یا کسره اضافه، ۰/۲۵؛ ب) است، ۰/۲۵، ص ۱۹	۰/۵
۰/۵	۷ وابسته ساز: که، ۰/۲۵؛ هم پایه ساز: و، ۰/۲۵، ص ۱۵۴	۰/۵
۰/۵	۸ دادِ دل، ۰/۲۵، دلِ مردم، ۰/۲۵، ص ۳۵	۰/۵
۱	۹ الف) مانده است، ۰/۲۵، لفظی، ۰/۲۵، ص ۱۵۵؛ ب) می خورم (بعد از سوگند)، ۰/۲۵، معنوی، ۰/۲۵، ص ۳۵ (اگر به حذف نهاد، تو، در مصراع اول، به قرینه لفظی هم اشاره شود، نمره تعلق می گیرد.)	۱
۰/۷۵	۱۰ الف) دل: مفعول، ۰/۲۵، ص ۵۴؛ ب) ایمن: مسند، ۰/۲۵، ص ۱۰۵؛ ج) ت: مضاف الیه، ۰/۲۵، ص ۳۴	۰/۷۵
۰/۵	۱۱ صفت مضاف الیه: آن، ۰/۲۵، ص ۷۵؛ مضاف الیه مضاف الیه: ادبیات، ۰/۲۵، ص ۶۶	۰/۵
ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۰/۵	۱۲ الف) میزان قدرت و توانایی، ۰/۲۵، ص ۱۴۲؛ ب) عمرش تباه شد، ۰/۲۵، ص ۴۷	۰/۵
۰/۵	۱۳ الف) دوران حکومت شاهنشاهی (قبل از انقلاب)، ۰/۲۵، ص ۸۴؛ ب) انسان کامل، عارف یا خود مولانا، ۰/۲۵، ص ۴۶	۰/۵
۰/۵	۱۴ الف) خورشید (آفتاب)، ۰/۲۵؛ ب) حسن تعلیل، ۰/۲۵، ص ۳۴	۰/۵
۰/۲۵	۱۵ اسلوب معادله، ص ۴۹	۰/۲۵
۰/۵	۱۶ مشابه: لبخند، ۰/۲۵؛ مشابه به: کلید گنج مروارید یا کلید، ۰/۲۵، ص ۱۱۲	۰/۵
۰/۵	۱۷ دشت: مردم، ۰/۵، ص ۱۰۳	۰/۵
۰/۲۵	۱۸ گل‌های الماس (استعاره یا مجاز از ستارگان)، ص ۷۳	۰/۲۵
۲	۱۹ الف) لبخند گاه گاهت، صبح ستاره باران، ۰/۵، ص ۵۷؛ ب) زین پس شکی نماند که صاحب نظر شوی، ۰/۵، ص ۲۳؛ ج) در دادگاه عشق رگ گردنت گواه، ۰/۵، ص ۹۷؛ د) بود لبریز از عشقت وجودم؛ میهن ای میهن!، ۰/۵، ص ۱۱۷	۲
ج) قلمرو فکری (۸ نمره)		
۰/۵	۲۰ میهن دوستی یا جانفشانی در راه وطن، وطن پرستی، ۰/۵، ص ۲۶	۰/۵
۰/۵	۲۱ ناپایداری قدرت، ۰/۵، ص ۶۸	۰/۵
۰/۵	۲۲ شمشیر برکشیده و آماده برای دفاع یا حمله، ۰/۵، ص ۱۵۰	۰/۵
۰/۵	۲۳ الف) فنا (وادی هفتم)، ۰/۲۵، ص ۱۲۴؛ ب) توحید (وادی پنجم)، ۰/۲۵، ص ۱۲۳	۰/۵
۰/۵	۲۴ مادر سرسپید: دماوند، ۰/۲۵، فرزند سیاه بخت: شاعر ۰/۲۵، ص ۳۵	۰/۵
ادامه راهنما در صفحه دو		

ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحه: ۲	رشته: کلیه رشته ها	فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۱۷	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۸	

۰/۵	الف) ساختن دو نردبان از معرفت و محبت، ۰/۲۵، ؛ ب) عشق، ۰/۲۵، ص ۵۲	۲۵
۰/۵	الف) اسب سیاوش، ۰/۲۵، ؛ ب) به سرعت تاختن و گرد و خاک زیاد، ۰/۲۵، ص ۱۰۳	۲۶
۰/۵	معشوق را همواره جوان می بیند ۰/۲۵ پیری برای عشق جاودانی مهم نیست، ۰/۲۵، ص ۱۵۶	۲۷
۰/۵	اگر غذا و هوا (خوردن و نفس کشیدن) را از من بگیری مهم نیست ۰/۲۵؛ شادی و خنده ات را از من نگیر. ۰/۲۵، ص ۱۵۰	۲۸
۰/۷۵	در گذر روزگار، ۰/۲۵ ملتی که نویسنده و شاعر نداشته باشد ۰/۲۵، فراموش می شود. ۰/۲۵، ص ۲۷	۲۹
۰/۵	آسمان (سرنوشت) سوگند خورده است ۰/۲۵ که به بی گناهان آسیبی نمی رسد. ۰/۲۵، ص ۱۰۰	۳۰
۰/۵	کسی که سیمرغ (خداوند) را بشناسد، نمی تواند دوری از او را تحمل کند ۰/۲۵ و کسی که به او رو بیاورد، نمی تواند به او دست یابد. ۰/۲۵، ص ۱۲۱	۳۱
۰/۵	همه حواسم به مصطفی است ۰/۲۵ که با بوی غاز از خود بی خود نشود و اختیارش را از دست ندهد. ۰/۲۵، ص ۱۳۷	۳۲
۱/۲۵	خداوند آبروی بندگان را به خاطر گناه آشکار نمی برد ۰/۵ و روزی مقدر کسی (۰/۲۵) را به خاطر خطای زشت (۰/۲۵) قطع نمی کند ۰/۲۵، ص ۱۲	۳۳
موفق باشید .		

پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تعداد صفحه: ۳	ساعت شروع: ۸ صبح
سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳	رشته: کلیه رشته ها	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۶/۷	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
	نمره		

الف) قلمرو زبانی (۷ نمره) معنی واژه، املا و دستور

۱	معنی لغات مشخص شده را بنویسید. الف) بگرای چو ازدهای گرز ب) در آخر اتاق یکی از مردان معمر دهکده کتاب را بر روی زانو گشوده بود. ج) خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد د) با حال استیصال پرسیدم: «پس چه خاکی به سرم بریزم؟» ه) چشمه آب سردی که در تموز سوزان کویر از دل یخچالی بزرگ بیرون می آید. و) بخند؛ زیرا خنده تو / برای دستان من، / شمشیری است آخته	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۲	در هریک از موارد زیر، یک نادرستی املایی وجود دارد؛ آن را بیابید و شکل درست آن را بنویسید. الف) پس عشق از بحر این معنی، فرض راه آمد. ب) و آن باغ پر از گل‌های رنگین و معطر شعر و خیال درصوم سرد این عقل بی‌درد و بی‌دل پژمرد. ج) عصاره تاکی به قدرت او شهد فایغ شده.	۰/۷۵
۳	در هریک از موارد زیر، املاي درست واژه را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) صدایی که می‌آمد (هزین ترین / حزین ترین) و عاشقانه‌ترین صدایی بود که می‌آمد. ب) سیاوش چنین گفت که ای شهریار که دوزخ مرا زین سخن گشت (خار / خوار) ج: خوان هفتم را / ... / آن (هریوه - حریوه) خوب و پاک آیین روایت کرد /	۰/۷۵
۴	نوع «وابسته وابسته» را در گروه‌های اسمی زیر تعیین کنید. الف) اسیر این جهان ب) هفت فرسخ راه	۰/۵
۵	با توجه به شعر «نان را، هوا را، / روشنی را، بهار را، / از من بگیر / اما خنده ات را هرگز»، الف) کدام واژه حذف شده است؟ ب) حرف ربط «همپایه‌ساز» را مشخص کنید.	۰/۵
۶	مفهوم «ان» را در مثال‌های زیر مشخص کنید. الف) دیلمان ب) کوهان	۰/۵
۷	در سروده «و نخستین احساس عشق را در جایی می‌جوید که خود در آنجا به دنیا آمده‌است»، الف) نوع زمان فعل «آمده است» را بنویسید. ب) ترکیب «احساس عشق» وصفی است یا اضافی؟	۰/۵
۸	بیت زیر به شیوه بلاغی سروده شده است؛ آن را به یک جمله عادی برگردانید. «چون گشت زمین ز جور گردون / سرد و سیه و خموش و آوند»	۰/۵
۹	مفهوم فعل «ساخت» را در عبارت‌های زیر بنویسید. الف) آن نامدار، لشکری عظیم ساخت. ب) او با ناملایمات زندگی ساخت.	۰/۵
ادامه سؤالات در صفحه دوم		

پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه: ۳	ساعت شروع: ۸ صبح
سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳	رشته: کلیه رشته ها	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۶/۷	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸ مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۱۰	در نوشته زیر، یک «نقش تبعی» با ذکر «نوع» آن مشخص کنید. «رم، پایتخت ایتالیا، شهری است قدیمی. دیوارهای قطور و باروهای دودخورده آن به زبان حال بازگو می کند که ...»	۰/۵
۱۱	نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید. «عشق حقیقی، دل و جان را پاک می گرداند.»	۰/۵

ب) قلمرو ادبی (۵ نمره) آرایه های ادبی و حفظ شعر

۱۲	هریک از ابیات گروه «الف» با کدام آرایه گروه «ب» ارتباط دارد؟ (در گروه «ب» یک مورد اضافه است.)	۰/۷۵								
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) تا چشم بشهربیندت روی / بنهفته به ابرچهردلبند</td> <td>تلمیح</td> </tr> <tr> <td>ب) مُستمع صاحب سخن را بر سر کار آورد / غنچه خاموش، بلبل را به گفتار آورد</td> <td>اسلوب معادله</td> </tr> <tr> <td>ج) با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت</td> <td>حُسن تعلیل تضمین</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	الف) تا چشم بشهربیندت روی / بنهفته به ابرچهردلبند	تلمیح	ب) مُستمع صاحب سخن را بر سر کار آورد / غنچه خاموش، بلبل را به گفتار آورد	اسلوب معادله	ج) با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت	حُسن تعلیل تضمین	
الف	ب									
الف) تا چشم بشهربیندت روی / بنهفته به ابرچهردلبند	تلمیح									
ب) مُستمع صاحب سخن را بر سر کار آورد / غنچه خاموش، بلبل را به گفتار آورد	اسلوب معادله									
ج) با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت	حُسن تعلیل تضمین									
۱۳	با توجه به عبارت زیر و منطق الطیر، «بلبل» نماد چه کسانی است؟ «هدهد به بلبل پاسخ گفت: «مهرورزی تو بر گل کار راستان و پاکان است اما زیبایی محبوب تو چند روزی بیش نیست.»	۰/۵								
۱۴	در عبارت زیر، مفهوم کنایی «سماق مکیدن» چیست؟ «گفت: تنها همان رتبه های بالا را وعده بگیر و مابقی را نقداً خط بکش و بگذار سماق بمکند.»	۰/۵								
۱۵	آرایه بارز عبارت زیر را بیابید و نام آن را بنویسید. «معلم را دیدم که بر گرسی خود نشست و سپس با همان صدای گرم اما سخت که هنگام ورود با من سخن گفته بود، گفت: فرزندان، این بار آخر است که من به شما درس می دهم.»	۰/۵								
۱۶	در تشبیه مشخص شده عبارت زیر، «مشبه» کدام است؟ «آسمان کویر، این نخلستان خاموش و پرمهتابی که هرگاه مشت خونین و بی تاب قلبم را در زیر باران های غیبی سکوتش می گیرم، ناله های آن روح دردمند را می شنوم.»	۰/۲۵								
۱۷	قسمت مشخص شده متن زیر، بیانگر کدام آرایه ادبی است؟ «فرآش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترده و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین پیورده.»	۰/۲۵								
۱۸	در مصراع «پرده هایش پرده های ما درید»، تفاوت معنایی «پرده»، آرایه را پدید آورده است.	۰/۲۵								

ادامه سؤالات در صفحه سوم

پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تعداد صفحه: ۳	ساعت شروع: ۸ صبح
سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳	رشته: کلیه رشته ها	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۶/۷	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸			
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۱۹	جاهای خالی را با مصراع مناسب کامل کنید. الف) ای مهربان تر از برگ در بوسه‌های باران ب) آه این سر بریده ماه است در پگاه؟ ج) اگر مستم اگر هوشیار اگر خوابم اگر بیدار د) تا کیمیای عشق بیابای و زر شوی	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
----	--	--------------------------

ج) قلمرو فکری (۸ نمره) درک مطلب، معنی و مفهوم نظم و نثر

۲۰	بیت زیر به کدام پدیده اجتماعی عصر شاعر اشاره دارد؟ «گفت: دیناری بده پنهان و خود را وارهان گفت: کار شرع کار درهم و دینار نیست»	۰/۵
۲۱	بیت «هشت جنت نیز اینجا مُرده ای است / هفت دوزخ همچو یخ افسرده ای است»، بیانگر کدام وادی عرفانی است؟ الف) فنا ب) توحید ج) حیرت د) استغنا	۰/۵
۲۲	در بیت زیر، منظور از «نیستان» چیست؟ «کز نیستان تا مرا ببریده اند در نفیرم مرد و زن نالیده اند»	۰/۵
۲۳	در بیت «پراگنده کافور بر خویشتن / چنان چون بود رسم و ساز کفن»، منظور شاعر را از «مصراع اول» بنویسید.	۰/۵
۲۴	در شعر «این نخستین بار شاید بود / کان کلید گنج مروارید او گم شد»، منظور از «کلید گنج مروارید» چیست؟	۰/۵
۲۵	در بیت «پنهان مکن آتش درون را / زین سوخته جان شنو یکی پند»، «سوخته جان» چه کسی است؟	۰/۵
۲۶	مقصود شاعر از مصراع دوم بیت زیر چیست؟ «چون رود امیدوارم بی تابم و بی قرارم من می روم سوی دریا، جای قرار من و تو»	۰/۵
۲۷	عین القضا، در عبارت «حیات از عشق می‌شناس و ممات بی عشق می یاب»، چه چیز را سبب ادامه زندگی می داند؟	۰/۵
۲۸	عبارات زیر را به نثر روان بازگردانی کنید. الف) و صبح، هنگام «چریغ آفتاب» کنار «قنات حسنی» در شهر سیرجان اتراق کردیم. ب) مَعْبَر تمام شد و وارد مَحْوِطَةُ پیش روی خاک‌ریزهای دشمن شدیم. ج) و خوان نعمت بی‌دریغش همه جا کشیده. د) در این اثنا صدای زنگ تلفن از سرسرای عمارت بلند شد.	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۲۹	اشعار زیر را به نثر روان بازگردانی کنید. الف) گفت: «نزدیک است والی را سرای، آن جا شویم» ب) این [شعر] عیار مهر و کین مرد و نامرد است ج) هر یکی بینا شود بر قدر خویش د) در غم ما روزها بی‌گاه شد باز یابد در حقیقت صدر خویش روزها با سوزها همراه شد	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵

۲۰	موفق باشید .	جمع نمره
----	--------------	----------

ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۳	رشته: کلیه رشته ها	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۶/۷	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸	

ردیف	پاسخ ها	نمره
------	---------	------

الف) قلمرو زبانی (۷ نمره) معنی واژه، املا و دستور

۱/۵	الف) نوعی مارسمی، ۰/۲۵، ص ۳۵ ج) بیگانگان، ۰/۲۵، ص ۲۶ ه) ماه گرما، ماه دهم از سال رومیان، مطابق تیرماه شمسی، ۰/۲۵، ص ۷۰ د) درماندگی، ۰/۲۵، ص ۱۳۴ و) بیرون کشیده، ۰/۲۵، ص ۱۵۰	۱
۰/۷۵	الف) بهر ۰/۲۵، ص ۵۳ ب) سموم ۰/۲۵، ص ۷۳ ج) فایق، ۰/۲۵، ص ۱۲	۲
۰/۷۵	الف) حزین ترین، ۰/۲۵، ص ۹۰ ب) خوار ۰/۲۵، ص ۱۰۱ ج) هریوه، ۰/۲۵، ص ۱۱۰	۳
۰/۵	الف) صفت مضاف الیه، ۰/۲۵، ص ۶۷ ب) ممیز، ۰/۲۵، ص ۶۶	۴
۰/۵	الف) فعل نگیر (از من نگیر)، ۰/۲۵، «تو» که نهاد است نیز حذف شده است، ص ۱۵۱ ب) اما، ۰/۲۵، ص ۱۴۱	۵
۰/۵	الف) مکان، ۰/۲۵، ص ۱۵۲ ب) شباهت، ۰/۲۵، ص ۱۵۲	۶
۰/۵	الف) ماضی نقلی، ۰/۲۵، ص ۱۵۵ ب) ترکیب اضافی، ۰/۲۵، ص ۱۵۵	۷
۰/۵	«چون زمین ز جور گردون سرد و سیه و خموش و آوند گشت»، ص ۳۴	۸
۰/۵	الف) فراهم کرد، ۰/۲۵، ص ۱۰۵ ب) سازش کرد، ۰/۲۵، ص ۱۰۵	۹
۰/۵	بدل: پایتخت ایتالیا، ۰/۵، ص ۶۲ یا معطوف: باروهای دودخورده	۱۰
۰/۵	عشق: نهاد، ۰/۲۵ پاک: مسند، ۰/۲۵، ص ۵۴	۱۱

ب) قلمرو ادبی (۵ نمره) آرایه های ادبی و حفظ شعر

۰/۷۵	الف) حسن تعلیل، ۰/۲۵، ص ۳۴ ب) اسلوب معادله، ۰/۲۵، ص ۴۹ ج) تلمیح، ۰/۲۵، ص ۲۷	۱۲
۰/۵	عاشقان مجازی، ۰/۵، ص ۱۲۱	۱۳
۰/۵	انتظار کشیدن، ۰/۵، ص ۱۴۱	۱۴
۰/۵	صدای گرم: حسامیزی، ۰/۵، ص ۱۵۸	۱۵
۰/۲۵	قلب یا قلبم، ۰/۲۵، ص ۷۳	۱۶
۰/۲۵	استعاره، ۰/۲۵، ص ۱۲	۱۷
۰/۲۵	جناس، ۰/۲۵، ص ۴۷	۱۸
۰/۵	الف) بیداری ستاره، در چشم جویباران، ۰/۵، ص ۵۷ ب) یا نه! سر بریده خورشید شامگاه؟، ۰/۵، ص ۹۶ ج) به سوی تو بود روی سجودم میهن ای میهن، ۰/۵، ص ۱۱۷ د) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی، ۰/۵، ص ۲۲	۱۹

ج) قلمرو فکری (۸ نمره) درک مطلب، معنی و مفهوم نظم و نثر

همکاران گرامی، خسته نباشید. لطفاً به پاسخ های درست مشابه، نمره اختصاص دهید.

۰/۵	رشوه خواری حاکمان جامعه، ۰/۵، ص ۱۹	۲۰
۰/۵	د) استغنا، ۰/۵، ص ۱۲۳	۲۱

باسمه تعالی

ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۳	رشته: کلیه رشته ها	فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۶/۷	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸		
ردیف	پاسخ ها	نمره	
۲۲	عالم معنا / حقیقی، درگاه حق، ۰/۵، ص ۴۶	۰/۵	
۲۳	آماده شدن (خود را معطر ساختن) برای رویارویی با مرگ، ۰/۵، ص ۱۰۳	۰/۵	
۲۴	لبخند، ۰/۵، ص ۱۱۳	۰/۵	
۲۵	ملک الشعراى بهار(خود شاعر)، ۰/۵، ص ۳۵	۰/۵	
۲۶	اتحاد و همبستگی با مردم، (رسیدن به وحدت و یکپارچگی) ۰/۵، ص ۸۵	۰/۵	
۲۷	عشق، ۰/۵، ص ۵۳	۰/۵	
۲۸	الف) و صبح، هنگام طلوع خورشید ۰/۲۵کنار «قنات حسنی» در شهر سیرجان اقامت کردیم. ۰/۲۵، ص ۶۰ ب) گذرگاه تمام شد ۰/۲۵، و وارد محوطه (میدان) پیش روی سنگرهای دشمن شدیم. ۰/۲۵، ص ۹۲ ج) و سفره نعمت های بی مضایقه و سخاوتمندانه خداوند برای همه پهن شده است. ۰/۵، ص ۱۲ د) در این میان، صدای زنگ تلفن از راهروی خانه بلند شد. ۰/۵، ص ۱۳۷	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵	
۲۹	الف) گفت: خانه حاکم نزدیک است؛ به آن جا برویم. ۰/۵، ص ۱۹ ب) این شعر من ملاک سنجش محبت و دشمنی مردان و نامردان است. ۰/۵، ص ۱۱۰ ج) هرکس به ارزش و جایگاه خود پی می برد و در حقیقت از مقام خود آگاه می شود. ۰/۵، ص ۱۲۳ د) روزهای عمر عاشقان با سوز و گداز و هجران سپری شد. ۰/۵، ص ۴۷	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵	
	«موفق باشید»	۲۰	

سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳	رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۳/۱۱	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸			
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
نمره			

الف) قلمرو زبانی (۷ نمره) معنی واژه، املا و دستور

۱	معنی هریک از واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) <u>مسلك</u> مرغ گرفتار قفس هم چو من است ب) <u>مَعْبَر</u> تمام شد و وارد محوطه پیش روی دشمن شدیم. ج) <u>طیلسان</u> آبی مدیترانه دوخته شده است. د) همواره عشق قدیم را موضوع <u>صحیفه</u> شعر خود می گرداند.	۱
۰/۵	معادل درست هریک از توضیحات عرفانی زیر را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) کمال توجه بنده به حق و یقین بر این که خداوند در همه احوال، عالم بر ضمیر اوست. (مراقبت / مکاشفت) ب) خالی شدن قلب سالک از آنچه جز خداست. (تجربید / اشتیاق)	۲
۰/۵	املاي درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) گفت: «از (بحر / بهر) غرامت جامه ات بیرون کنم» ب) بزنیید خودتان را به ناخوشی و بگویند طبیب (غدقن / قدغن) کرده.	۳
۰/۵	در هریک از موارد زیر یک نادرستی املايي دیده می شود؛ آن ها را بیابید و درست هریک را بنویسید. الف) نمی پذیرفتید و طفره می رفتید ولی اسرارهای من بود که بوی التماس می داد و عاقبت شما را متقاعد کرد. ب) شیرمرد عرصه ناوردهای حول / طعمه دام و دهان خوان هشتم بود	۴
۰/۵	در گروه کلمه های زیر، دو مورد نادرستی املايي وجود دارد؛ شکل درست هریک را بنویسید. «استیصال و درماندگی - سوء هاضمه - مسطور و پوشیده - اجین و آمیخته - مأوا و پناهگاه»	۵
۰/۵	نوع حذف را در هریک از موارد زیر تعیین کنید. الف) بنده همان به که ز تقصیر خویش عذر به درگاه خدای آورد ب) در هر نفسی دو نعمت موجود است و بر هر نعمتی شکری واجب.	۶
۰/۵	نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) چون رود <u>امیدوارم</u> بی تابم و بی قرارم ب) <u>دیروز</u> اگر سوخت ای دوست، غم <u>برگ</u> و <u>بار من</u> و <u>تو</u>	۷
۰/۵	با توجه به بیت های زیر، درستی یا نادرستی هریک از موارد داده شده را تعیین کنید. تو مشّت درشت روزگاری زین بی خردان سفله بستان الف) در گروه اسمی «مشت درشت روزگار»، واژه «مشت»، هسته است. ب) ترکیب «مردم خردمند»، وصفی و ترکیب «بی خردان سفله»، اضافی است. ○ درست ○ نادرست ○ درست ○ نادرست	۸
۰/۵	در متن زیر، یک نقش تبعی «معطوف» و یک «بدل» بیابید. «ما پرندگان را نیز پیشوا و شهریاری است. نامش سیمرغ است و در پس کوه قاف، بلندترین کوه روی زمین، بر درختی بلند، آشیان دارد.»	۹

ادامه سؤالات در صفحه دوم

تعداد صفحه: ۴	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: کلیه رشته ها	سوالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۳/۱۱	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸	

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۱۰	در هریک از گروه‌های اسمی زیر، نوع «وابسته و وابسته» را مشخص کنید. الف) دوازدهم سیر زعفران: (ب) شرایط تقریباً پایدار:	۰/۵
۱۱	در همه بیت‌ها به جز گزبنه شیوه بلاغی دیده می‌شود. الف) همی داد مژده یکی را دگر ب) رخ شاه کاووس پر شرم دید ج) که هرچند فرزند هست ارجمند د) چنین است سوگند چرخ بلند که بخشود بر بی‌گناه دادگر سخن گفتنش با پسر نرم دید دل شاه از اندیشه یابد گزند که بر بی‌گناهان نیاید گزند	۰/۲۵
۱۲	مفهوم نشانه «ان» را در واژه‌های زیر بنویسید. الف) بابکان : ب) خندان :	۰/۵
۱۳	در عبارت زیر، زمان فعل‌های مشخص شده را دقیقاً تعیین کنید. «صدای بلدرچین یک دم قطع نمی‌شود. جوجه کبک‌ها، خط و خال انداخته‌اند.»	۰/۵
۱۴	در عبارت زیر، یک حرف پیوند هم‌پایه‌ساز بیابید. «برخی در همان نخستین منزل از پا درآمدند. بسیاری در دومین منزل به زاری زار جان سپردند اما آنان که همت یارشان بود، پیش‌تر می‌رفتند.»	۰/۲۵

ب) قلمرو ادبی (۵ نمره) حفظ شعر و آرایه‌های ادبی

۱۵	مصراع اول بیت «.....» الف) اگر مستم اگر هشیار اگر خوابم اگر بیدار ب) به هر مجلس به هر زندان به هر شادی به هر ماتم به هر حالت که بودم با تو بودم میهن ای میهن « کدام است؟	۰/۵
۱۶	مصراع دیگر هریک از بیت‌های زیر را بنویسید. الف) شاهد نیاز نیست که در محضر آورند ب) ج) یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر بیداری ستاره، در چشم جویباران	۱/۵
۱۷	تلمیح به کار رفته در بیت زیر را در یک سطر توضیح دهید. «با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت»	۰/۵
۱۸	بیت زیر را از نظر کاربرد جناس تام (همسان) بررسی کنید. «نی، حریف هرکه از یاری برید پرده‌هایش پرده‌های ما درید»	۰/۵
۱۹	آرایه مشترک ابیات زیر اسلوب معادله است یا حسن تعلیل؟ یک دلیل بنویسید. * عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را * محرم این هوش جز بی‌هوش نیست دزد دانا می‌کشد اول چراغ خانه را مر زبان را مشتری جز گوش نیست	۰/۵

تعداد صفحه: ۴	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: کلیه رشته ها	سوالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۳/۱۱	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸	

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۲۰	در بیت زیر، شاعر برای بیان وجه شبه، از کدام آرایه ادبی بهره برده است؟ «عاشق آن باشد که چون آتش بود گرم رو، سوزنده و سرکش بود»	۰/۲۵
۲۱	نوع گفت و گوی شعر زیر را در اصطلاح ادبی چه می نامند؟ نخستین بار گفتش کز کجایی بگفت آن جا به صنعت در چه کوشند؟ بگفتا جان فروشی در ادب نیست بگفت از عشق بازان این عجب نیست	۰/۲۵
۲۲	کدام یک از ویژگی های حماسه در بیت های زیر دیده می شود؟ آن ها را از کمانک های مقابل انتخاب کنید. الف) بدان گاه سوگند پرمایه شاه چنین بود آیین و این بود راه (ملی - قهرمانی) ب) یکی تازی ای برنشسته سیاه همی خاک نعلش بر آمد به ماه (خرق عادت - ملی)	۰/۵
۲۳	مفهوم نمادین هریک از موارد مشخص شده را بنویسید. الف) نان را از من بگیر اگر می خواهی / هوا را از من بگیر، اما / خنده ات را نه. / گل سرخ را از من بگیر ب) آن جا در آن برزخ سرد، در کوچه های غم و درد غیر از شب آیا چه می دید چشمان تار من و تو؟	۰/۵

ج) قلمرو فکری (۸ نمره) معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب

معنی و مفهوم هریک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.

۲۴	پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد.	۰/۵
۲۵	در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد.	۰/۵
۲۶	یکی که کباده شعر و ادب می کشید، جلو رفته جبهه شاعر را بوسید.	۰/۵
۲۷	یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد.	۰/۵
۲۸	بگرای چو ازدهای گرز	۰/۵
۲۹	دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ	۰/۵
۳۰	در بن این چاه آبش زهر شمشیر و سنان، گم بود	۰/۵
۳۱	چو خواهی که پیدا کنی گفت و گوی بباید زدن سنگ را بر سبوی	۰/۵
۳۲	مفهوم کلی مصراع دوم بیت زیر با کدام گزینه مناسبت دارد؟ «هیچ نقاش نمی بیند که نقشی بر کند الف) ما عبداک حق عبادتک. ب) ما عرفناک حق معرفتک.» و آن که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده ای»	۰/۲۵

ادامه سوالات در صفحه چهارم

باسمه تعالی

تعداد صفحه: ۴	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: کلیه رشته ها	سوالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۳/۱۱	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸	
ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)		
نمره			
۳۳	عبارت «کلمات را کنار زنید و در زیر آن، روحی را که در این تلقی و تعبیر پنهان است، تماشا کنید.» بر چه مفهومی تأکید دارد؟		
۳۴	مفهوم کلی بیت زیر را بنویسید. «خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد ز اشک ویران گنش آن خانه که بیت‌الحزن است»		
۳۵	در بیت «گفت: آگه نیستی کز سر در افتاد کلاه موضوعی تأکید شده است؟ گفت: در سر عقل باید بی کلاهی عار نیست!» بر چه		
۳۶	مفهوم کدام بیت بیانگر این موضوع است که: «ظاهر انسان بیانگر احوال درونی اوست»؟ الف) سرّ من از ناله من دور نیست لیک چشم و گوش را آن نور نیست ب) هرکسی کاو دور ماند از اصل خویش باز جوید روزگار وصل خویش		
۳۷	هریک از بیت های ردیف اول با کدام یک از وادی های عرفانی ذکر شده در ردیف دوم مطابقت دارد؟		
	ردیف اول	ردیف دوم	
	بیت	وادی عرفانی	
	الف	هریکی بینا شود بر قدر خویش / باز یابد در حقیقت صدر خویش	توحید
	ب	روی ها چون زین بیابان در کنند / جمله سر از یک گریبان برکنند	استغنا
	ج	هشت جنت نیز اینجا مرده ای است / هفت دوزخ همچو یخ افسرده‌ای است	معرفت
۳۸	بیت زیر با کدام مثل مشهور از نظر مفهوم تناسب دارد؟ «سخن گفته دگر باز نیاید به دهن اول اندیشه کند مرد که عاقل باشد» الف) از ماست که بر ماست ب) تیری که از شست رفت، به کمان باز نمی‌گردد.		
۳۹	با توجه به رباعی زیر، منظور از «طریق پاکبازی» چیست؟ کس چون تو طریق پاکبازی نگرفت زین پیش دلاورا، کسی چون تو شگفت با زخم نشان سرفرازی نگرفت حیثیت مرگ را به بازی نگرفت!		
۴۰	با توجه به بیت «بیامد دو صد مرد آتش فروز الف) از شعله بزرگ آتش، شب مثل روز روشن شد. دمیدند گفتمی شب آمد به روز»، کدام توضیح درست است؟ ب) از بسیاری دود، روز مثل شب تاریک شد.		
۴۱	عبارت زیر بر چه نکته ای تأکید دارد؟ «وقتی قومی به اسارت دشمن در آید و مغلوب و مقهور بیگانه گردد، تا وقتی که زبان خویش را حفظ کند، همچون کسی است که کلید زندان خویش را در دست داشته باشد.»		
۲۰	جمع نمره	موفق باشید.	

ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۲	رشته: کلیه رشته ها	رشته: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۳/۱۱	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸	

ردیف	پاسخ ها	نمره
------	---------	------

الف) قلمرو زبانی (نمره ۷) معنی واژه، املا و دستور

۱	(به معادل های درست، نمره تعلق می گیرد) الف) روش، طریق: ص ۲۶؛ ۰/۲۵ ب) محل عبور، گذرگاه: ص ۹۲؛ ۰/۲۵ ج) نوعی ردا: ص ۶۱؛ ۰/۲۵ د) کتاب: ص ۱۵۵؛ ۰/۲۵	۱
۰/۵	الف) مراقبت: ص ۱۴؛ ۰/۲۵ ب) تجرید: ص ۱۲۳؛ ۰/۲۵	۲
۰/۵	الف) بهر: ص ۱۹؛ ۰/۲۵ ب) قدغن: ص ۱۳۴؛ ۰/۲۵	۳
۰/۵	الف) اصرار: ص ۸۹؛ ۰/۲۵ ب) هول: ص ۱۱۰؛ ۰/۲۵	۴
۰/۵	مستور و پوشیده: ص ۴۷؛ ۰/۲۵ عجین و آمیخته: ص ۶۲؛ ۰/۲۵	۵
۰/۵	الف) معنوی (حذف فعل است): ص ۱۶؛ ۰/۲۵ ب) لفظی (حذف فعل است): ص ۱۶؛ ۰/۲۵	۶
۰/۵	الف) مسند، ص ۸۴؛ ۰/۲۵ ب) مفعول: ص ۸۴؛ ۰/۲۵	۷
۰/۵	الف) درست: ۰/۲۵ ب) نادرست: ۰/۲۵ ص ۳۶	۸
۰/۵	معطوف: شهریاری؛ ۰/۲۵؛ ص ۱۲۶ بدل: پرندگان یا بلندترین کوه روی زمین؛ ۰/۲۵؛ ص ۱۲۶	۹
۰/۵	الف) ممیز: ۰/۲۵؛ ص ۶۵ ب) قید صفت: ۰/۲۵؛ ص ۷۴	۱۰
۰/۲۵	ب، ۰/۲۵؛ ص ۱۰۵	۱۱
۰/۵	الف) بابکان: منسوب به بابک (نسبت)؛ ۰/۲۵؛ ص ۱۵۲ ب) خندان: نشانه صفت فاعلی (حالیه)؛ ۰/۲۵؛ ص ۱۵۲	۱۲
۰/۵	نمی شود: مضارع اخباری؛ ۰/۲۵؛ ص ۸۱ انداخته اند: ماضی نقلی؛ ۰/۲۵؛ ص ۸۱	۱۳
۰/۲۵	اما؛ ۰/۲۵؛ ص ۱۴۰	۱۴

ب) قلمرو ادبی (نمره ۵) حفظ شعر و آرایه های ادبی

۰/۵	ب) به هر مجلس به هر زندان به هر شادی به هر ماتم: ص ۱۱۷	۱۵
۱/۵	الف) در دادگاه عشق رگ گردنت گواه؛ ۰/۵؛ ص ۹۷ ب) ای مهربان تر از برگ در بوسه های باران؛ ۰/۵؛ ص ۵۷ ج) کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی؛ ۰/۵؛ ص ۲۳	۱۶
۰/۵	در این بیت به زندگی پادشاه اساطیری ایران، جمشید اشاره شده است که جام جهان بینی داشت و در آن احوال جهان را می دید؛ ص ۲۸؛ (توضیحات مشابه، درست است.)	۱۷
۰/۵	پرده به دو معنی به کار رفته است؛ اول، نغمه و آواز؛ ۰/۲۵؛ دوم، حجاب و پوشش؛ ۰/۲۵؛ ص ۴۸	۱۸
۰/۵	اسلوب معادله ۰/۲۵؛ زیرا مصراع دوم در هر بیت، مصداقی برای مصراع اول آن است. ۰/۲۵؛ ص ۴۸ (دلایل درست دیگر نیز پذیرفتنی است.)	۱۹
۰/۲۵	کنایه؛ ص ۱۲۶ (تناسب یا مراعات نظیر و ایهام نیز درست است)	۲۰
۰/۲۵	مناظره؛ ص ۲۰	۲۱
۰/۵	الف) مَلّی؛ ۰/۲۵ ب) خرق عادت؛ ۰/۲۵؛ ص ۱۰۶	۲۲

باسمه تعالی

ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۲	رشته: کلیه رشته ها	رشته: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۳/۱۱	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸	

ردیف	پاسخ ها	نمره
------	---------	------

۲۳	الف) خنده، عشق و شادی و ...؛ ۰/۲۵ (ص ۱۵۳ ب) دوران حکومت قبل از انقلاب (یا هر اشاره مشابه)؛ ۰/۲۵؛ ص ۸۴	۰/۵	
ج) قلمرو فکری (۸ نمره) معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب (نظر همکاران محترم صائب است.)			
۲۴	خداوند آبروی بندگان (۰/۲۵) را به سبب گناه آشکار نمی برد. (۰/۲۵)؛ ص ۱۲	۰/۵	
۲۵	پیمودن راه عشق (قدم در راه عاشقی گذاشتن) برای کسی امکان دارد (۰/۲۵) که به فکر خودش نباشد. (۰/۲۵)؛ ص ۵۳	۰/۵	
۲۶	یکی که ادعای شعر و شاعری داشت، (۰/۲۵) جلو رفت و پیشانی شاعر را بوسید. (۰/۲۵)؛ ص ۱۳۶	۰/۵	
۲۷	روزگاری همه مردم یا کشورها به روم توجه داشتند (۰/۲۵) و از آن حساب می بردند (از قدرتش می ترسیدند)؛ (۰/۲۵)؛ ص ۶۲	۰/۵	
۲۸	مانند اژدهای سمی یا خطرناک (۰/۲۵) حمله کن؛ (۰/۲۵)؛ ص ۳۵	۰/۵	
۲۹	در دوران گذشته، در کشورم (۰/۲۵) درد و غم زیادی وجود داشت. (ما با مصیبت های زیادی همراه بودیم.)؛ (۰/۲۵)؛ ص ۸۴	۰/۵	
۳۰	رستم در ته چاهی که به جای آب، (۰/۲۵) شمشیر و سرنیزه زهر آلود داشت، گم شده بود. (۰/۲۵)؛ ص ۱۱۲	۰/۵	
۳۱	اگر می خواهی حقیقت را آشکار کنی، (۰/۲۵) باید دست به آزمودن آن ها بزنی. (دست به آزمایش بزنی)؛ (۰/۲۵)؛ ص ۱۰۰	۰/۵	
۳۲	(ب) یا (ما عرفناک حق معرفتک)؛ ص ۱۳	۰/۲۵	
۳۳	توجه به باطن و حقیقت هر چیز و پرهیز از ظاهر بینی؛ ص ۷۳	۰/۵	
۳۴	بیگانه ستیزی، عدم وابستگی به بیگانگان، یا هر توضیح درست مشابه؛ ص ۲۶	۰/۵	
۳۵	عقل و خرد مهمتر از حفظ ظاهر و رعایت آن است. ص ۲۱	۰/۵	
۳۶	الف) یا (سرّ من از ناله من دور نیست لیک چشم و گوش را آن نور نیست)؛ ص ۵۰	۰/۲۵	
۳۷	صص ۱۲۲-۱۲۳ هر مورد ۰/۲۵	ردیف	۰/۷۵
		الف	۰/۷۵
		ب	۰/۷۵
		ج	۰/۷۵
۳۸	(ب) یا (تیری که از شست رفت به کمان باز نمی گردد.)؛ ص ۱۴۱	۰/۲۵	
۳۹	عشق حقیقی، شهادت در راه حق، از جان گذشتگی و هر معادل مناسب دیگر؛ ص ۹۵	۰/۲۵	
۴۰	(ب) یا (از بسیاری دود، روز مثل شب تاریک شد.) ص ۱۰۳	۰/۲۵	
۴۱	توجه به اهمیت زبان ملی و تلاش برای حفظ آن؛ ص ۱۵۹	۰/۵	
موفق باشید.			